

OBVODNÝ BANSKÝ ÚRAD V BANSKEJ BYSTRICI

SPRÁVA

**o činnosti štátnej banskej správy SR
Obvodného banského úradu v Banskej Bystrici
za rok 2025**

Marec 2026

PREDHOVOR

Správa o činnosti štátnej banskej správy v obvode pôsobnosti Obvodného banského úradu v Banskej Bystrici a v obvode pôsobnosti Obvodného banského úradu v Prievidzi popisuje hlavne ochranu a využívanie nerastného bohatstva pri banskej činnosti, činnosti vykonávanej bankským spôsobom, o nakladaní s dopadom z ťažobného priemyslu, a činnosti pri výrobe a používaní výbušnín, výbušných predmetov a munície, aktivity podnikateľov, ako aj samotnú činnosť Obvodných banských úradov v obvode pôsobnosti.

Obvodný bankský úrad v Banskej Bystrici bol súčinný s:

- Príslušnými stavebnými úradmi a spracovateľmi územnoplánovacej dokumentácie pri riešení problematiky územnoplánovacej dokumentácie vo vzťahu k ochrane a využívaniu nerastného bohatstva
- MŽP SR pri realizácii koordinovaných kontrol zameraných na plnenie povinností organizácií pri nakladaní s odpadom z ťažobného priemyslu
- Slovenskou inšpekciou životného prostredia pri realizácii koordinovaných kontrol podnikov zameraných na prevenciu závažných priemyselných havárií
- Príslušnými orgánmi ochrany lesného a poľnohospodárskeho pôdneho fondu pri vytváraní podmienok pre vykonávanie banskej činnosti a činnosti vykonávanej bankským spôsobom
- Príslušnými orgánmi v konaniach o uložení sankcií za spáchanie priestupkov v oblasti používania pyrotechnických výrobkov, banskej činnosti
- Dopravným úradom civilného letectva pri spracovaní podkladov pre posúdenie spoľahlivosti osôb v súvislosti s výkonom bezpečnostnej ochrany civilného letectva
- Orgánmi PZ SR pri spracovaní podkladov pre posúdenie spoľahlivosti osôb na prevádzkovanie súkromnej bezpečnostnej služby
- Orgánmi činnými v trestnom konaní pri spracúvaní podkladov potrebných pre prebiehajúce trestné konania

Podnikanie pri vykonávaní banskej činnosti a činnosti vykonávanej bankským spôsobom odrážalo celkovú hospodársku a ekonomickú situáciu v krajine. Poznatky získané činnosťou úradu pri výkone hlavného dozoru boli využívané pri preventívnom i sankčnom pôsobení na dozorované podnikateľské subjekty.

1 ORGANIZÁCIA ŠTÁTNEJ BANSKEJ SPRÁVY

1.1 HBÚ

1.2 Obvodný banký úrad v Banskej Bystrici

Sídlo: 9. mája 2, 975 90 Banská Bystrica
Telefón a fax: 048/4142941, 048/4142956
e-mail: obubb@obubb.sk

Personálne obsadenie k 31.12.2025

Predseda úradu: Mgr. Ing. Ľuboš Bohuš

Kancelária predsedu úradu referentky: Janka Golianová
Margaréta Mikulášová

Útvar Hlavného obvodného bankého inšpektora

Hlavný obvodný banký inšpektor:	Ing. Ivan Sýkora
Obvodný banký inšpektor:	Ing. Miroslava Šárniková - Kudlíková
Obvodný banký inšpektor:	Ing. Diana Bánová
Obvodný banký inšpektor:	Bc. Sabina Gašperíková
Obvodný banký inšpektor:	Ing. Mário Mokó PhD.
Obvodný banký inšpektor:	Ing. Ľubomír Sásik
Obvodný banký inšpektor:	Ing. Barbora Kukučková
Obvodný banký inšpektor:	Ing. Lýdia Gabajová
Obvodný banký inšpektor:	Mgr. Andrej Marianik
Obvodný banký inšpektor:	Ing. Ľubomír Smutný

1.3 Obvodný banký úrad v Prievidzi

Sídlo: 9. mája 2, 975 90 Banská Bystrica
Telefón a fax: 048/4142941, 048/4142956
e-mail: obupd@obupd.sk

Personálne obsadenie k 31.12.2025

Predseda úradu: neobsadené

Obvodný banký inšpektor: neobsadené

Obvodný banký inšpektor: neobsadené

2 ÚLOHY ORGÁNOV HLAVNÉHO DOZORU

2.1 HBÚ

2.2 Obvodný banský úrad v Banskej Bystrici

Účinnosťou Vyhlášky Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 146/2020 Z. z. ktorou sa ustanovujú obvody pôsobnosti obvodných banských úradov boli pre Obvodný banský úrad v Banskej Bystrici ustanovené okresy: Banská Bystrica, Banská Štiavnica, Bánovce nad Bebravou, Brezno, Bytča, Detva, Dolný Kubín, Ilava, Krupina, Kysucké Nové Mesto, Liptovský Mikuláš, Lučenec, Martin, Martin, Námestovo, Nové Mesto nad Váhom, Partizánske, Poltár, Považská Bystrica, Prievidza, Púchov, Ružomberok, Topoľčany, Trenčín, Turčianske Teplice, Tvrdosín, Veľký Krtíš, Zvolen, Žarnovica, Žiar nad Hronom, Žilina.

V roku 2025 bolo na Obvodnom banskom úrade v Banskej Bystrici evidovaných 3.053 spisov (v roku 2024 to bolo 3.094), ktoré spolu obsahovali 5.328 záznamov (v roku 2024 to bolo 5.259).

Pri výkone hlavného dozoru

- vykonáva prehliadky objektov, zariadení a pracovísk a pritom kontroluje, ako sa plnia povinnosti vyplývajúce z banského zákona, tohto zákona a predpisov vydaných na ich základe, ak upravujú ochranu a využívanie ložísk nerastov, bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a bezpečnosť prevádzky, zabezpečenie chránených objektov a záujmov pred účinkami banskej činnosti, výrobu výbušnín a používanie výbušnín na trhacie práce a ohňostrojné práce, skladovanie a evidenciu pyrotechnických výrobkov u výrobcu, dovozcu a predajcu, ako aj z iných všeobecne záväzných právnych predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, bezpečnosti technických zariadení a pracovných podmienok vrátane predpisov o požiarnej ochrane v podzemí,
- zisťuje na mieste stav, príčiny a následky závažných pracovných úrazov v organizáciách, pri ktorých nastala smrť, došlo k strate orgánu alebo jeho funkčnosti; ďalej zisťuje na mieste stav, príčiny a následky závažného ohrozenia bezpečnosti prevádzky v organizácii alebo celospoločenského záujmu, najmä bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,
- nariaďujú odstrániť zistené závady a nedostatky.
- Na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti prevádzky je oprávnený nariaďovať nevyhnutné opatrenia. Ak zistia závady, ktoré zrejme a bezprostredne ohrozujú celospoločenský záujem, najmä bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, bezpečnosť prevádzky a technických zariadení, prípadne majetku a ktoré nemožno ihneď odstrániť, nariaďuje zastavenie prevádzky organizácie alebo jej časti, prípadne ich technických zariadení, a to v nevyhnutnom rozsahu až do odstránenia závad,
- je povinný bez zbytočného odkladu preskúmať odôvodnenosť požiadavky odborového orgánu na prerušenie práce podľa osobitného predpisu,
- dozerá na stav, vybavenie a činnosť banskej záchranej služby a preveruje odbornú spôsobilosť jej vedúcich pracovníkov s výnimkou pracovníkov hlavných banských záchranných staníc a obvodných banských záchranných staníc,
- dozerá, či organizácie riadne vedú evidenciu a registráciu pracovných úrazov a vyhodnocujú zdroje a príčiny úrazovosti,
- preveruje, či organizácia vykonávajúca banskú činnosť alebo činnosť vykonávanú banským spôsobom je spôsobilá vykonávať skúšky a revízie, montovať, opravovať vyhradené technické zariadenia slúžiace na vykonávanie banskej činnosti alebo činnosti vykonávanej banským spôsobom, vydáva jej príslušné povolenie, prípadne jej toto povolenie odníma,
- kontroluje vykonávanie prehliadok a skúšok technických zariadení,
- preveruje skúškami u pracovníkov znalosť predpisov, ktorú títo pracovníci potrebujú na výkon riadiacich a kontrolných funkcií. Posudzuje odbornú spôsobilosť pracovníkov na výkon vybraných funkcií a vydáva im osvedčenia alebo oprávnenia na výkon funkcií, prípadne im tieto osvedčenia alebo oprávnenia odníma,
- plnia úlohy orgánu zodpovedného za posudzovanie odpadov z ťažobného priemyslu umiestnených na odvaloch, odkaliskách alebo iných úložiskách hmôt.
- určuje, mení alebo zrušuje chránené ložiskové územia a dobývacie priestory a vedie ich evidenciu, vydáva predchádzajúce rozhodnutie na zmluvný prevod dobývacieho priestoru,

- povoľuje otváрку, prípravu a dobývanie výhradných ložísk a v určených prípadoch vyhľadávanie a ložiskový geologický prieskum výhradných ložísk banskými dielami; pred zastavením prevádzky v banských dielach a lomoch povoľuje ich zabezpečenie alebo likvidáciu, predlžuje platnosť povolení banskej činnosti, povoľuje banské diela a banské stavby pod povrchom vrátane stavieb na povrchu bezprostredne slúžiacich ich prevádzke, a to ťažné veže, jamové budovy, strojovne ťažných strojov, ventilátorovne a banské stavby slúžiace otváрке, príprave a dobývaniu výhradného ložiska a úprave nerastov v súvislosti s ich dobývaním v lomoch a skrývkach v hraniciach vymedzených čiarou skutočne vykonanej skrývky alebo vykonávanej ťažby, pokiaľ sa nevykonala rekultivácia pozemku a ich užívanie, zmeny a odstránenie,
- určuje nevyhnutné opatrenia, najmä poradie a spôsob vydobytia výhradných ložísk, ak by otvárkou, prípravou a dobývaním bola ohrozená prevádzka alebo využitie výhradného ložiska v dobývacom priestore inej organizácie,
- nariaďuje, ak je to z hľadiska bezpečnosti prevádzky nevyhnutné, aby časť výhradného ložiska v dobývacom priestore jednej organizácie vydobyla iná organizácia, alebo ak je potrebné, aby si organizácia zriadila banské dielo v dobývacom priestore inej organizácie; rovnako postupuje, ak je nevyhnutné spoločné užívanie banských diel a zariadení,
- povoľuje dobývanie ložísk nevyhradených nerastov, ako aj zabezpečenie banských diel a lomov a likvidáciu hlavných banských diel a lomov, banské stavby slúžiace dobývaniu ložiska nevyhradeného nerastu a úprave nerastov v súvislosti s ich dobývaním vrátane umiestnenia stavby, ich užívanie, zmeny a odstránenie, v lomoch v hraniciach územia vymedzeného v rozhodnutí o využití územia na dobývanie ložiska nevyhradeného nerastu, ak sa nevykonala rekultivácia pozemku,
- vydáva záväzné stanovisko na povolenie stavieb a zariadení v chránenom ložiskovom území a chránenom území pre osobitné zásahy do zemskej kôry a k rozhodnutiu o využití banských diel, banských stavieb a lomov na iné účely po trvalom zastavení prevádzky v banských dielach a lomoch,
- nariaďuje vyhotovenie alebo doplnenie bankomeračskej a geologickej dokumentácie, ak chýbajú, sú neúplné alebo ak sú v nich závady,
- povoľuje sprístupňovanie banských diel a starých banských diel pre muzeálne a iné účely a práce na ich udržiavaní v bezpečnom stave, osobitné zásahy do zemskej kôry a zabezpečenie alebo likvidáciu starých banských diel,
- povoľuje trhacie práce a ohňostrojné práce, predlžujú platnosť rozhodnutí o povolení trhacích prác a ohňostrojných prác,
- povoľuje umiestnenie, stavbu a užívanie zrušenie alebo odstránenie skladov výbušnín v prípadoch a za podmienok ustanovených § 18 a 19 zákona č. 58/2014 Z. z.,
- vedie evidenciu organizácií, ktorým vydal povolenie na vykonávanie trhacích alebo ohňostrojných prác, povolenie na odber výbušnín a povolenie na užívanie, zrušenie alebo odstránenie skladov výbušnín,
- vydáva, mení a zrušuje banské oprávnenia a vedie banský register,
- povoľuje odber výbušnín,
- v rámci inšpekčnej činnosti preveruje podania fyzických osôb a právnických osôb, ktoré upozorňuje na porušovanie všeobecne záväzných právnych predpisov uvedených v § 39 ods. 1 organizáciami, pri vykonávaní banskej činnosti alebo činnosti vykonávanej bankým spôsobom, alebo inej činnosti upravenej týmto zákonom,
- vykonáva správu úhrad za dobývacie priestory, úhrad za nerasty vydobyté z výhradných ložísk
- Vykonáva štátnu správu na úseku prevencie závažných priemyselných havárií podľa zákona č. 128/2015 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- plní ďalšie úlohy vyplývajúce z banského zákona, zákona č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušnínach a o štátnej banskej správe a iných všeobecne záväzných právnych predpisov, najmä zo zákona č. 514/2008 Z. z. o nakladaní s odpadom z ťažobného priemyslu, zákona č. 67/2010 Z. z. o podmienkach uvedenia chemických látok a chemických zmesí na trh (chemický zákon), zákona č. 258/2011 Z. z. o trvalom ukladaní oxidu uhličitého do geologického prostredia, či zákona 262/2014 Z. z. o pôsobnosti orgánov štátnej správy vo veciach prekurzorov výbušnín.

2.3 Obvodný bankský úrad v Prievidzi

Účinnosťou Vyhlášky Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 146/2020 Z. z. ktorou sa ustanovujú obvody pôsobnosti obvodných banských úradov bol pre Obvodný bankský úrad v Prievidzi, so sídlom: 9. mája 2, 975 90 Banská Bystrica ustanovený okres Čadca.

V roku 2025 bolo na Obvodnom banskom úrade v Prievidzi evidovaných 50 spisov, čo predstavuje pokles oproti roku 2024 o 6 spisov, ktoré spolu obsahovali 56 záznamov (pokles oproti roku 2024 o 40 záznamov).

V roku 2025 inšpektori pokračovali aj v konaniach začatých pred účinnosťou vyhlášky Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 146/2020 Z. z. ktorou sa ustanovujú obvody pôsobnosti obvodných banských úradov.

V obvode pôsobnosti Obvodného banského úradu v Prievidzi sa nenachádzajú dobývané výhradné ložiská ani ložiská nevyhradených nerastov. Obvodný banský úrad v Prievidzi v roku 2025 vydával stanoviská v rámci obstarávania územnoplánovacích dokumentácií a strategických dokumentov, stanoviská na základe dožiadaní Dopravného úradu v rámci posudzovania spoľahlivosti osôb a rozhodoval vo veciach banských oprávnení právnických osôb so sídlom v okrese Čadca.

V roku 2025 boli v okrese Čadca realizované aj niektoré činnosti vykonávané bankským spôsobom (napr. vrtné práce, rekonštrukcia železničnej trate) ako aj vyhľadávanie nevybuchutej munície.

3 ČINNOSŤ ORGÁNOV HLAVNÉHO DOZORU

3.1 Bansko-správna činnosť

3.1.1 Správne úkony

V roku 2025 bolo na Obvodnom banskom úrade v Banskej Bystrici evidovaných 3.094 spisov (v roku 2024 to bolo 3.094), ktoré spolu obsahovali 5.328 záznamov, čo predstavuje nárast o 67 záznamov (v roku 2024 to bolo 5.259).

3.1.2 Riadne a mimoriadne opravné prostriedky

Spracováva HBÚ

3.1.3 Úhrady za dobývacie priestory, úhrady za vydobyté nerasty za fiškálny rok 2025

3.1.3.1 Úhrady za dobývacie priestory

V hodnotenom roku bolo v úradnom obvode OBÚ v Banskej Bystrici 79 organizácií povinných platiť úhradu za 122 dobývacích priestorov. Vypočítaná výška úhrad bola 106 220,80 €. Organizácie v priebehu roka 2025 zaplatili úhradu za dobývacie priestory v hodnote 105 556,92 €

ÚHRADA ZA DP	€
vypočítaná	106 220,80 €
zaplatená	105 556,92 €
nedoplatky	663,88 €
preplatok	0,00 €
stará platba	663,88 €
iná platba	240 813,78 €
odvod VPS MF SR	21 244,59 €
odvody obciam	84 976,21 €
stav účtu k 31.12.2025	0,00 €

Prehľad organizácií, ktoré nezaplatili úhradu včas:

Niektoré organizácie zaplatili úhradu za dobývací priestor aj neskôr ako v stanovenej lehote, ale s ohľadom na ustanovenie § 32b ods. 2 písm. c) zákona č. 44/1988 Zb. v platnom znení OBÚ v Banskej Bystrici nevyrubil penále za oneskorenú platbu úhrady za dobývací priestor.

Penále za oneskorenú platbu úhrad za dobývacie priestory boli vyrubené organizácii PREMIUM Dolomit SE, Trenčín za rok 2025 vo výškach 2x339,15 € za DP Malé Kršteňany a DP Malé Kršteňany I. Organizácia vyrubené penále nezaplatila.

Prehľad organizácií, ktoré nezaplatili úhradu za DP:

V roku 2025 si organizácia GRAU s.r.o., Lučenec nesplnila povinnosť zaplatiť úhradu za dobývací priestor.

Z uhradenej sumy 105 556,92 € za rok 2025 bolo za dobývacie priestory ložísk vyhradených nerastov zaplatené 60 413,08 € čo predstavuje 57,23 % z uhradenej sumy. Za dobývacie priestory ložísk nevyhradených nerastov organizácie zaplatili 45 143,84 €, čo predstavuje 42,77% z uhradenej sumy.

Stav účtu pre platby za dobývacie priestory k 31.12.2025 bol 0,00 €.

Rozdiel medzi zaplatenou výškou úhrad za rok 2025 a stavom účtu k 31.12.2025 je zapríčinený odvodom obciam vo výške 80 % a odvodom na účet verejnej pokladničnej správy Ministerstva financií Slovenskej republiky vo výške 20 % úhrad za dobývacie priestory. V roku 2025 bolo na účty obcí odvedené 84 976,21 €, na účet verejnej pokladničnej správy Ministerstva financií Slovenskej republiky 21 244,59 €.

Na účet úhrad za DP boli v roku 2025 zaplatené aj mylné platby. Organizácia Považská cementáreň, a.s. zaplatila omylom úhradu za VN za IV.Q 2024 na účet úhrad za DP sumu 45 916 € a organizácia Slovenská banská, spol. s r.o. zaplatila omylom úhradu za VN za II. Q 2025 na účet úhrad za DP sumu 193 352,28 €. Tieto úhrady boli následne prevedené na účet úhrad za VN. Organizácia Kamenivo Nord 2, s.r.o., Bratislava zaplatila mylnú platbu vo výške 663,88 € za DP Chtelnica, ktorý je v obvode pôsobnosti OBÚ BA, táto úhrada bola následne preposlaná na účet úhrad za DP vedený OBÚ BA.

Na účet úhrad za DP boli vrátené úhrady od obcí Liptovská Štiavnica vo výške 223,06 €, Banský Studenec vo výške 127,46 € a Pinciná vo výške 531,10 € z dôvodu zaslania platieb na staré čísla účtov obcí. Tieto platby boli následne odoslané na správne čísla účtov.

Na účet úhrad za DP zaplatila organizácia GRAU s.r.o., Lučenec úhradu za DP Poltár V za rok 2024 sumu 663,88 €, z ktorej bolo následne odvedené 80% (531,10 €) obciam a 20 % (132,78 €) na účet verejnej pokladničnej správy Ministerstva financií Slovenskej republiky. Organizácii boli vyrubené penále vo výške 686,28 € za oneskorenú platbu úhrady. Organizácia tieto penále zatiaľ neuhradila.

3.1.3.2 Úhrady za vydobyté nerasty

Úhradu za vydobyté nerasty v úradnom obvode OBÚ v Banskej Bystrici v období od 1.1.2025 do 31.12.2025 malo povinnosť platiť 72 organizácií. Vypočítaná výška úhrad za toto obdobie predstavuje sumu 1 426 599,66 €. Organizácie v roku 2025 zaplatili úhrady vo výške 1 527 906,31 €.

Úhrady za vydobyté nerasty	€
Vypočítaná	1 426 599,66
znížená o	0,00
po znížení	1 426 599,66
Zaplatená	1 527 906,31
Preplatky	0,00
stav účtu k 31.12.2025	1 729 421,48
iné platby	189 552,44

Zo zaplatenej úhrady za vydobyté nerasty v roku 2025 bola uhradená suma 1 409 003,13 € za vydobyté vyhradené nerasty čo predstavuje cca 92,22 % z uhradenej sumy a za vydobyté nerasty z výhradných ložísk nevyhradených nerastov zaplatili organizácie 118 903,19 € čo predstavuje cca 7,78 % z uhradenej sumy.

a) Prehľad organizácií, ktorým vznikol preplatok

Preplatok k 31.12.2025 nevznikol žiadnej organizácii.

Stav účtu úhrad za vydobyté nerasty bol k 31.12.2025 ..... 1 722 449,81 €.

b) Prehľad organizácií, ktoré úhradu nezaplatili včas

Organizácie väčšinou platili úhrady za vydobyté nerasty včas, respektíve s minimálnym omeškaním tak, že penále v jednotlivých prípadoch neprekročilo sumu uvedenú v ustanovení § 32b zákona č. 44/1988 Zb. v platnom znení.

c) Komentár k položke iné platby

V tabuľke v riadku iné platby je uvedená suma 189 552,44 €. Táto položka je vnútorne rozčlenená na odvody na účet ENVIRONMENTÁLNEHO FONDU (- 1 722 388,76 €), prevod zostatku z predchádzajúceho roku (1 909 949,56 €), mylné platby (1991,64 €).

Mylná platba vo výške 3 x 663,88 € (1 991,64 €) boli úhrady za dobývacie priestory Lúky pod Makytou od organizácie Drevkam Lúky, s.r.o., Sása a Víglaš od organizácie GEOtrans-LOMY, s.r.o.. Uvedené úhrady boli prevedené na účet úhrad za dobývacie priestory.

Platba od organizácie Slovenská banská, spol. s r. o. vo výške 1 707 570,77€ predstavuje uhradenie nedoplatku úhrady za vydobyté nerasty na základe rozhodnutia Hlavného banského úradu č. 388-1167/2022 z 10.8.2022. Uvedená úhrada bola ponechaná na účte z dôvodu prebiehajúceho súdneho konania ku kasačnej sťažnosti, resp. podania na Ústavný súd SR.

3.1.4 Správne poplatky

V roku 2025 vyberal OBÚ v Banskej Bystrici správne poplatky podľa zákona NR SR č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v platnom znení. Správne poplatky boli vyberané prostredníctvom aplikácie modulu správnych poplatkov spravovaného Slovenskou poštou a. s.. Poplatníci uhradili správne poplatky formou potvrdení o úhrade správneho poplatku - „e-kolky“ predávané Slovenskou poštou (316 prípadov v sume 24.811,00 €), platbou v hotovosti do pokladne správneho orgánu (31 prípadov v sume 1.189,00 €), prevodom na účet (80 prípadov v sume 2.459,50 €), ale aj 3x platobnou kartou (114,50 €).

Spoplatňované boli najmä úkony uvedené v sadzobníku správnych poplatkov v položke č. 9 a v položkách č. 175, 176, 178, 180 a 186 (napr. vykonanie skúšky na získanie osvedčenia o odbornej spôsobilosti podľa banských predpisov, vydanie osvedčenia, overenia alebo oprávnenia o spôsobilosti na vykonávanie odbornej činnosti osobou podľa banských predpisov alebo potvrdenia o úspešnom zložení skúšky na získanie osvedčenia o odbornej spôsobilosti podľa banských predpisov, vykonanie zmeny údajov v banskom registri, povolenie výnimky z praxe alebo zo vzdelania, ktoré sú určené v banských predpisoch, vydanie odborného vyjadrenia (stanoviska) podľa osobitných predpisov okrem miestneho zisťovania k projektovej dokumentácii stavieb, povolenia na vyhľadávanie munície, vydanie odborného vyjadrenia (stanoviska) podľa osobitných predpisov okrem miestneho zisťovania k stavbe, k zariadeniu, vydanie odborného vyjadrenia (stanoviska) podľa osobitných predpisov okrem miestneho zisťovania k projektovej dokumentácii stavieb, vydanie povolenia na trhacie práce malého rozsahu alebo ohňostrojné práce, vydanie povolenia na dva a viac odstrelov na trhacie práce veľkého rozsahu, miestne zisťovanie, ak je nariadené podľa osobitných predpisov alebo sa koná z podnetu účastníka konania, vydanie banského oprávnenia, zmena rozhodnutia a vydanie rozhodnutia o predĺžení doby platnosti rozhodnutia o povolení banskej činnosti v podzemí a na povrchu, zmena rozhodnutia a vydanie rozhodnutia o predĺžení doby platnosti rozhodnutia na dobývanie ložiska nevyhradeného nerastu alebo povolenia na zabezpečenie, prípadne likvidáciu banských diel a lomov na takomto ložisku podzemným alebo povrchovým spôsobom, vydanie rozhodnutia o zmene dobývacieho priestoru, vydanie povolenia na dobývanie ložiska nevyhradeného nerastu alebo povolenia na zabezpečenie, prípadne likvidáciu banských diel a lomov na takomto ložisku podzemným alebo povrchovým spôsobom, vydanie predchádzajúceho súhlasného stanoviska, schválenia, potvrdenia, povolenia, zaradenia alebo zrušenia uvedených v banských predpisoch, vydanie výpisu z banského registra, vydanie rozhodnutia o zmene stavby, resp. o zmene užívacieho povolenia skladov výbušnín.

V roku 2025 boli vybraté správne poplatky v celkovej výške 28.574 €, čo je o 18.516,50 € viac ako v roku 2024 (10.057,50 €). Výška vybratých správnych poplatkov predstavuje cca 284 % správnych poplatkov vybratých v roku 2024, resp. 391 % správnych poplatkov vybratých v roku 2023 (7.293,50 €).

3.2 Výkon hlavného dozoru

Obvodný banský úrad v Banskej Bystrici vykonával dozor v organizáciách a ich prevádzkach, ktoré vykonávali otváрку, prípravu a dobývanie ložísk nerastov, likvidáciu a zabezpečovanie banských diel a lomov, pri úprave a zušľachtovaní nerastov v súvislosti s ich dobývaním a pri zabezpečovaní ochrany výhradných ložísk (prehľad organizácii podľa druhu nerastu je uvedený v prílohe č. 49).

Okrem vyššie uvedených organizácii boli v roku 2024 dozorované aj právnické a fyzické osoby vykonávajúce iné druhy banskej činnosti a činností vykonávaných banským spôsobom (ďalej „ostatné organizácie“). Ide napríklad o výrobu výbušnín a munície, vykonávanie trhacích prác dodávateľsky, o prístupňovanie jaskýň a ich udržiavanie v bezpečnom stave, strojové vrtanie studní s hĺbkou nad 30 m, inžiniersko-geologický prieskum, hydrogeologický prieskum a pod. (prehľad ostatných organizácii je uvedený v prílohe č. 49). Počet týchto ostatných dozorovaných organizácii v roku 2025 bol 41.

Počet dozorovaných organizácii a ich organizačných jednotiek, ktoré vykonávali otváрку, prípravu a dobývanie ložísk nerastov, likvidáciu a zabezpečovanie banských diel a lomov, pri úprave a zušľachtovaní

nerastov v súvislosti s ich dobývaním a pri zabezpečovaní ochrany výhradných ložísk v roku 2025 dosiahol počet 154.

Prehľad počtu organizačných jednotiek organizácii členených podľa druhu nerastu s rozdelením po okresoch v obvode pôsobnosti tunajšieho úradu je v nasledujúcej tabuľke.

Okres	Uhlie	Ropa a plyn	Rudy	Magnezit	Stavebný kameň	Štrkopiesky a piesky	Tehliarske suroviny	Vápence	Ostatné suroviny	Spolu
B. Bystrica					9	1		1		11
Brezno					5					5
Zvolen					8				1	9
Detva					7					7
Krupina					4					4
Žiar n. Hronom			2		3				19	24
B. Štiavnica			2						1	3
Žarnovica			1		8					9
Veľký Krtíš						2				2
Lučenec					12	6	3	2	5	28
Poltár						1	1		3	5
Dolný Kubín					2	1				3
Námestovo										0
Tvrdošín					5					5
Martin					1	8	1			10
Turč. Teplice					4	2				6
Ružomberok					4		1		1	6
Lipt. Mikuláš			1		2	3				6
Prievidza	3				13		1			17
Topoľčany					5					5
Trenčín					3	5		1		9
Bánovce nad Bebravou					2					2
Nové Mesto n Váhom					2	7				9
Partizánske					5				2	7
Ilava					1	4				5
Žilina					8	1				9
Púchov					1	3		1		5
Kysucké Nové Mesto					1					1
Bytča					2	7				9
Považská Bystrica										
Spolu	3		6		117	51	7	5	32	221

3.2.1 Inšpekčná činnosť

V roku 2025 bolo vykonaných 77 inšpekcií, čo je opäť o 77 inšpekcií menej ako v roku 2024, kedy bolo vykonaných 154 inšpekcií.

Pokles počtu inšpekcií je zapríčinený poklesom počtu inšpektorov v porovnaní s rokom 2024, o dvoch inšpektorov po prvom štvrtroku 2023 a dlhodobej práceneschopnosti ďalších dvoch inšpektorov (spolu sedem mesiacov).

Počet inšpekčných dní v roku 2025 bol 323, čo je o 37 inšpekčných dní viac ako v roku 2024. Tento nárast indikuje zvýšené množstvo ústnych pojednávaní spojených s miestnou ohliadkou, najmä v súvislosti s povoľovaním zmien stavieb pre výrobu munície.

Tak, ako v predchádzajúcich rokoch, aj v roku 2025 k najčastejším zisteným nedostatkom pri vykonávaní banskej činnosti a činnosti vykonávanej banským spôsobom patrili nedostatky zistené v oblasti dodržiavania predpisov upravujúcich BOZP a BP.

Podľa poznatkov získaných pri kontrolnej činnosti zistené nedostatky v oblasti bezpečnosti práce a prevádzky vyplývajú najmä z podceňovania rizík a ohrození pri predmetných činnostiach, kumulovania funkcií a úsporných opatrení.

Nedostatky boli zistené aj prehliadkami zameranými na kontrolu správnosti výpočtu a platenia úhrad za vydobyté nerasty. Išlo najmä o nedostatky v správnej aplikácii sadzby za vydobyté nerasty, nesprávneho

zaradenia nákladov na dobývanie len do nákladov celkových a z toho vyplývajúce nesprávne vypočítanie úhrady za vydobyté nerasty.

3.2.2 Sankcie

V roku 2025 bolo právoplatne uložených 10 pokút v celkovej výške 81.750,00 €. V porovnaní s rokom 2024, keď boli uložené pokuty vo výške 20.980,00 €, to predstavuje nárast o 60.770,00 € z nižšie uvedených dôvodov:

- I. Za porušenie ustanovenia § 32a ods. 8 zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva v platnom znení (ďalej len „banský zákon“), ktoré znie: *„Úhrada za vydobyté nerasty a úhrada za uskladňovanie plynov alebo kvapalín sa platí štvrťročne vždy do konca tretieho mesiaca nasledujúceho štvrťroku. V tomto termíne predkladá organizácia obvodnému banskému úradu priznanie úhrady za vydobyté nerasty a priznanie za uskladňovanie plynov alebo kvapalín.“*, tým, že organizácie v stanovenej lehote nepredložili priznanie úhrady za vydobyté nerasty v celkovej výške 300,- €.
- II. Za porušenie ustanovenia § 5a ods. 6 zákona č. 51/1988 Zb., ktoré znie: *„Organizácia písomne oznámi obvodnému banskému úradu príslušnému podľa miesta výkonu činnosti každoročne výsledky vykonanej banskej činnosti, činnosti vykonávanej banským spôsobom alebo inej činnosti upravenej týmto zákonom za uplynulý rok. Výsledky oznámi v správe, ktorá sa predkladá najneskôr do konca januára nasledujúceho roka.“*, deviatim organizáciám v celkovej výške 400,- €.
- III. Za porušenie povinnosti uloženej v ustanovení § 5a ods. 4 zákona č. 51/1988 Zb. v platnom znení, ktorá znie: *„Organizácia je povinná ohlásiť obvodnému banskému úradu začatie a prerušenie vykonávania banskej činnosti a činnosti vykonávanej banským spôsobom na dobu dlhšiu ako 30 dní a ukončenie vykonávania banskej činnosti a činnosti vykonávanej banským spôsobom najneskôr osem pracovných dní vopred.“*; tým, že organizácia nedodržala zákonnú lehotu oznámenia začatia vykonania činnosti vykonávanej banským spôsobom vo výške 50, €.
- IV. Za porušenie ustanovení § 4a ods. 1, zákona č. 51/1988 Zb., ktoré znie: *„banskú činnosť uvedenú v § 2 písm. b) až h) a činnosť vykonávanú banským spôsobom, uvedenú v § 3 písm. a) s výnimkou ložiskového geologického prieskumu nevyhradených nerastov, možno vykonávať len na základe oprávnenia vydaného rozhodnutím obvodného banského úradu (ďalej len „banské oprávnenie“), s poukazom na ustanovenie § 2 písm. b) cit. zákona, podľa ktorého sa banskou činnosťou podľa tohto zákona rozumie otvarka, príprava a dobývanie výhradných ložísk, ďalej § 5 ods. 1 zákona č. 51/1988 Zb. ktoré znie: „pri banskej činnosti a činnosti vykonávanej banským spôsobom sa musia dodržiavať zásady ochrany a využitia nerastného bohatstva, požiadavky racionálneho využívania ložísk nerastov, bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti prevádzky, zásady banskej technológie, ako aj požiadavky ochrany pracovného a životného prostredia, a zároveň § 5 ods. 2 zákona č. 51/1988 Zb. ktoré znie: „banskú činnosť, činnosť vykonávanú banským spôsobom a inú činnosť upravenú týmto zákonom, možno vykonávať na základe oprávnenia, súhlasu, opatrenia alebo povolenia vydaného alebo uloženého rozhodnutím podľa tohto zákona, banského zákona alebo podľa osobitných predpisov; činnosť musí byť vykonávaná v súlade s rozhodnutím a dokumentáciou overenou Hlavným banským úradom alebo obvodným banským úradom v konaní o vydanie oprávnenia, súhlasu, opatrenia alebo povolenia, ku ktorému došlo tým, že právnická osoba vykonávala dobývanie výhradného ložiska nerastu v určenom dobývacom priestore bez platného povolenia, oprávnenia podľa zákona č. 51/1988 Zb., vo výške 16.000,- €*
- V. Oprávnenej osobe za porušenie ustanovenia § 24 ods. 2 zákona č. 58/2014 Z. z. tým, že nemala schválenú prevádzkovú dokumentáciu objektu a nemala vypracovaný prevádzkový poriadok na jeho prevádzku, súčasne s porušením ustanovení § 24 ods. 3 zákona č. 58/2014 Z. z. tým, že nemala povolenie na prevádzkovanie objektu, za porušenie ustanovenia § 24 ods. 5 zákona č. 58/2014 Z. z. tým, že nemala na prevádzkovanie objektu súhlas príslušného orgánu ochrany ovzdušia, porušenie ustanovenia § 24 ods. 6 zákona č. 58/2014 Z. z. tým, že na prevádzkovanie objektu nemala vydané kolaudačné rozhodnutie, ako aj porušenia ustanovenie § 24 ods. 11 zákona č. 58/2014 Z. z. tým, že v priestore objektu nezriadila úkryty pre pyrotechnikov a účastníkov prác. Pri zohľadnení ustanovení § 78 ods. 1 písm. l) zákona č. 58/2014 Z. z. ktoré znie: *„obvodný banský úrad uloží pokutu od 100 do 10*

000 eur oprávnenej osobe, ktorá vykoná činnosť v trhacej jame v rozpore so zásadami podľa § 24 zákona č. 58/2014 Z. z.“ a § 78 ods. 6 zákona č. 58/2014 Z. z. ktoré znie: „Ak konaním podľa odsekov 1 až 5 oprávnená osoba, fyzická osoba, ktorá je podnikateľom, alebo právnická osoba ohrozí bezpečnosť a zdravie osôb a ochranu majetku pri práci s výbušnami, výbušnými predmetmi alebo muníciou, Hlavný banský úrad alebo obvodný banský úrad uložia pokutu až do výšky dvojnásobku pokuty podľa odsekov 1 až 5. Hlavný banský úrad alebo obvodný banský úrad uložia pokutu až do výšky päťnásobku pokuty podľa odsekov 1 až 5, ak protiprávnym konaním alebo opomenutím konania oprávnenej osoby, fyzickej osoby, ktorá je podnikateľom, alebo právnickej osoby došlo k závažnému pracovnému úrazu, ktorého dôsledkom nastala smrť alebo pri ktorom došlo k ťažkej ujme na zdraví.“ bola oprávnenej osobe uložená pokuta v celkovej výške 25.000,- €.

- VI. Oprávnenej osobe za porušenie ustanovenia § 21 ods. 1 zákona o výbušninách, ktoré znie: „výbušniny, výbušné predmety a munícia sa môžu uskladňovať len v objektoch, ktoré boli na tento účel povolené podľa § 19.“ a za opakované porušenie ustanovenia § 21 ods. 2 zákona o výbušninách, ktoré znie: „v sklade výbušnín, výbušných predmetov a munície môžu byť uložené len látky a materiály, ktoré sú uvedené v kolaudačnom rozhodnutí, a pomocný materiál.“ vo výške 20.000- €.
- VII. Oprávnenej osobe výške 20 000,- € za nedodržanie základných povinností na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia osôb a ochrany majetku pri práci s výbušnami, výbušnými predmetmi a muníciou podľa § 3 ods. 4 a 5, okrem písm. f) a l) a nedodržanie pracovných podmienok podľa § 4, zákona č. 58/2014 Z. z. o výbušninách.

3.2.3 Vyšetrovanie príčin havárií a závažných pracovných úrazov

V roku 2025 v obvode pôsobnosti OBÚ v Banskej Bystrici bol zaznamenaný jeden závažný pracovný úraz. Závažné prevádzkové nehody (havárie) nevznikli.

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Havárie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Závažné pracovné úrazy	1	0	2	0	0	0	0	0	1	0
z toho	v podzemí	0	0	0	0	1	1	1	2	0
	na povrchu bane	0	0	0	0	0	1	0	0	0
	Povrchové prevádzky	0	0	0	0	0	0	0	1	1

Obvodný banský úrad v Banskej Bystrici vyšetroval závažný pracovný úraz (ďalej len „ZPÚ“) zamestnanca organizácie, ktorý sa stal v objekte organizáciou pomenovanom „Spaľovacia plocha“ a nachádzajúcom sa v areáli organizácie. Na tomto mieste organizácia vykonávala ničenie výbušnín, výbušných predmetov a munície v rozpore s rozhodnutím Hlavného banského úradu č. 1107-1560/2019 zo dňa 27. 11. 2019, v ktorom je v bode 17. uvedené, že je organizácia oprávnená vykonávať likvidáciu výbušnín, výbušných predmetov a munície len na trhacej jame vo Vojenskom technickom a skúšobnom ústave Záhorie AO SKTC-173, Senica. Porušila tým ustanovenie § 41 písm. a) bod 2, ktoré znie: „Oprávnená osoba môže na základe rozhodnutia Hlavného banského úradu vykonávať výskum, vývoj, pokusnú výrobu, výrobu, skúšanie, revíziu, opravu, uskladňovanie, delaboráciu, likvidáciu a ničenie výbušnín, výbušných predmetov a munície.“. Na konanie za porušenie § 41 písm. a) bod 2 zákona č. 58/2014 Z. z. je podľa § 78 ods. 3 písm. b) zákona č. 58/2014 Z. z. príslušný Hlavný banský úrad, ktorému OBÚ v Banskej Bystrici zistenie o porušení cit. ustanovenia zákona postúpil listom č. OBUBB_2232-3596/2025 z 08.09.2025.

Obvodný banský úrad v Banskej Bystrici vyšetrovaním ZPÚ zistil aj porušenie zásad a povinností zo strany organizácie tak, ako ich upravuje § 24 zákona č. 58/2014 Z. z., a to najmä tým, že organizácia:

- nemala schválenú prevádzkovú dokumentáciu objektu „Spaľovacia plocha“ a nemala vypracovaný prevádzkový poriadok na jeho prevádzku,
- nemala povolenie na prevádzkovanie objektu „Spaľovacia plocha“ a nemala určený bezpečnostný okruh trhacej jamy,
- na spaľovacie miesto nemala vypracovanú prevádzkovú dokumentáciu a na prevádzkovanie spaľovacieho miesta nemala súhlas príslušného orgánu ochrany ovzdušia.
- nemala kolaudačné rozhodnutie na prevádzkovanie objektu „Spaľovacia plocha“,
- v priestore objektu „Spaľovacia plocha“ nezriadila úkryty pre pyrotechnikov a účastníkov prác v trhacej jame.

Na odstránenie týchto nedostatkov vydal vedúci vyšetrovania záväzný príkaz, ktorým zakázal organizácii vykonávať ničenie výbušnín, výbušných predmetov a munície. Organizácia oznámila splnenie uložených opatrení.

Za nedostatky zistené pri vyšetrovaní ZPU, OBÚ v Banskej Bystrici, uložil organizácii pokutu.

3.2.4 Niektoré aktuálne riešené problémy

V hodnotenom období OBÚ v Banskej Bystrici riešil najmä problémy vyplývajúce z nepresnej a nejednoznačnej legislatívy, najmä v súvislosti so správou úhrad, predĺžením platnosti povolenia banskej činnosti alebo činnosti vykonávanej bankým spôsobom, kontrolou predaja pyrotechnických výrobkov a pod.

3.2.5 Overovanie odbornej spôsobilosti

Obvodné banské úrady pri výkone hlavného dozoru preverujú skúškami zamestnancov znalosť príslušných predpisov, ktorú títo zamestnanci potrebujú na výkon riadiacích a kontrolných funkcií. Posudzujú odbornú spôsobilosť zamestnancov na výkon vybraných funkcií a vydávajú im osvedčenia alebo oprávnenia na výkon funkcií, prípadne im tieto osvedčenia alebo oprávnenia odnímajú. V danom prípade sa jedná o skúšky, resp. preskúšania na funkcie vedúci bane, vedúci lomu, vedúci zamestnanec určený na riadenie inej banskej činnosti alebo činnosti vykonávanej bankým spôsobom, banký projektant, banký bezpečnostný technik, vedúci likvidácie havárie, strelmajster, zamestnanec určený na riadenie montáže, prevádzky a údržby elektrických zariadení, banký merač, strojník ťažných strojov a pod..

Úrad v sledovanom období overil odbornú spôsobilosť a vydal na základe úspešne vykonanej skúšky 16 osvedčení o odbornej spôsobilosti na účely vykonávania určených funkcií podľa vyhlášky MH SR č. 208/1993 Z. z. o požiadavkách na kvalifikáciu a o overovaní odbornej spôsobilosti pracovníkov pri banskej činnosti a činnosti vykonávanej bankým spôsobom (vedúci bane, vedúci lomu, zodpovedný vedúci zamestnanec na riadenie inej banskej činnosti a činnosti vykonávanej bankým spôsobom, banký projektant, banký bezpečnostný technik a vedúci likvidácie havárie) a predĺžil platnosť 1 takéhoto osvedčenia.

Úrad ďalej na základe úspešného overenia odbornej spôsobilosti vydal po úspešnom absolvovaní skúšky predĺžil platnosť oprávnení strelmajstrom v 26 prípadoch a vykonal skúšku zo znalosti zariadení ťažného stroja a znalostí príslušných ustanovení bezpečnostného predpisu u 1 pracovníka.

3.2.6 Spolupráca s inými orgánmi a organizáciami

Obvodný banký úrad v Banskej Bystrici pri výkone hlavného dozoru v roku 2025 spolupracoval so Slovenskou inšpekciou životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Žilina, Banská Bystrica a Trenčín (preventívne opatrenia na zamedzenie bezprostrednej hrozby závažných priemyselných havárií a závažných priemyselných havárií) a s Ministerstvom životného prostredia SR Bratislava pri vykonávaní spoločných kontrol úložísk odpadov z ťažobnej činnosti a Ministerstvom Hospodárstva SR nariadením opatrení na zaistenie bezpečnosti osôb a majetku, ktoré sú ohrozené účinkami starých bankých diel na povrch.

3.2.7 Medzinárodná spolupráca

V oblasti medzinárodnej spolupráce nemal Obvodný banký úrad v Banskej Bystrici v roku 2025 aktivity.

3.2.8 Prednášková činnosť

V roku 2025 inšpektori OBÚ v Banskej Bystrici nerealizovali prednášky súvisiace s bankou činnosťou a činnosťou vykonávajúcou bankým spôsobom.

4 BANSKO – HOSPODÁRSKY VÝVOJ

Podnikanie v oblasti banskej činnosti a činnosti vykonávanej bankským spôsobom v roku 2025 na povrchu nezaznamenalo výraznejšie zmeny.

Uhoľné baníctvo v úradnom obvode OBÚ v Banskej Bystrici je reprezentované organizáciou Hornonitrianske bane a.s. v skratke HBP, a.s., Prievidza a jej úsekmi Cigeľ, Handlová a Nováky. Keďže na konci roku 2023 bolo ukončené dobývanie aj v Bani Nováky a od 24. decembra 2024 sa začalo so zatápaním Bane Nováky sa rok 2025 niesol v režime likvidačných prác.

Rudné baníctvo je reprezentované organizáciami Slovenská banká, spol. s r. o. Hodruša – Hámre, ORTAC s.r.o. Kremnica a Rudné bane š. p. Banská Bystrica.

Slovenská banká, spol. s r. o. Hodruša - Hámre vykonávala otváрку, prípravu a dobývanie výhradného ložiska v dobývacom priestore Banská Hodruša, ložiskový geologický prieskum výhradného ložiska bankskými dielami a dobývanie polymetalického zrudnenia Pb, Zn, Cu s obsahom Au, Ag v osobitnom DP Banská Štiavnica VII a v DP Banská Štiavnica, ako aj zabezpečenie a sprístupnenie starých bankských diel bane Všechnsvätých pre múzejné účely.

Plánované úlohy v rámci plánu OPD sa podarilo naplniť.

Rudné bane š. p. Banská Bystrica vykonávali práce súvisiace so zabezpečovaním a likvidáciou bankských diel a starých bankských diel.

4.1 Uhlie

V období mesiaca september roku 2021 bolo v dobývacom priestore (DP) Handlová ukončené dobývanie. Ako posledný dobýval stenový porub 212 021-95, ktorý z dôvodu zvýšených tlakových prejavov predčasne ukončil dobývanie. Následne sa organizácia HBP, a.s. rozhodla nepokračovať v dobývaní v DP Handlová. Organizácia HBP, a.s. ohlásila OBÚ v Banskej Bystrici ukončenie banskej činnosti v DP Handlová, podľa povoleného plánu otvářky, prípravy a dobývania výhradného ložiska hlbinným spôsobom na roky 2015 – až do dorúbania dňom 25.3.2022. V roku 2025 organizácia HBP a.s. uskutočňovala likvidáciu hlavných bankských diel a niektorých bankských stavieb, ktoré slúžili otvářke, príprave a dobývaniu ložiska hnedého uhlia v dobývacom priestore Handlová.

Dňom 27.10.2017 bolo ukončené dobývanie ložiska hnedého uhlia v dobývacom priestore (DP) Cigeľ. Uvedeným dňom bola vykázaná posledná tona vydobytého uhlia stenovým porubom č. 270 041-70 v podzemí bane Cigeľ. V roku 2024 organizácia HBP a.s. uskutočňovala likvidáciu hlavných bankských diel a niektorých bankských stavieb, ktoré slúžili otvářke, príprave a dobývaniu ložiska hnedého uhlia v dobývacom priestore Cigeľ.

Ku koncu roku 2023, v zmysle vládou vyhláseného útlmového programu, bolo ukončené dobývanie uhlia v bani Nováky. Z uvedeného dôvodu sa ani v roku 2025 v bani Nováky nedobývalo a ani neboli razené bankské diela. Bola realizovaná bankská činnosť podľa dokumentácie „Zmena č. 4, plán likvidácie hlavných bankských diel a bankských stavieb na povrchu v 7. dobývacom poli v dobývacom priestore Nováky“.

Organizácia HBP, a.s. Prievidza v roku 2025 zamestnávala celkom 225 zamestnancov. Z tohto počtu bolo na úseku zatvářania a likvidácie baní celkom 38 zamestnancov a 187 povrchových zamestnancov zabezpečujúcich chod spoločnosti.

4.2 Ropa a zemný plyn

V úradnom obvode Obvodného bankého úřadu v Banskej Bystrici sa nenachádzajú ložiská ropy a zemného plynu.

4.3 Rudy

Slovenská banská, spol. s r. o. Hodruša Hámre vykonávala v roku 2025 banskú činnosť na základe rozhodnutia OBÚ v Banskej Bystrici č. 1317-3497/2014 z 23.12.2014, ktorým bola povolená banská činnosť otvárania, príprava a dobývanie výhradného ložiska polymetalických rúd Pb, Zn, Cu s obsahom Au, Ag v dobývacom priestore Banská Hodruša v osobitnom DP Banská Štiavnica VII do 31.12.2030 a na základe rozhodnutia č. 130-714/2020 z 16.3.2020 v dobývacom priestore Banská Štiavnica. V bani Rozália, ktorou sú dobývané výhradné ložiská v uvedených dobývacích priestoroch, bolo v roku 2025 vydobyté cca 48,3 kt rudy z toho v DP Banská Hodruša 27,6 kt, v DP Banská Štiavnica VII to bolo 19,7 kt rudy a v DP Banská Štiavnica 1,0 kt rudy. Okrem toho bolo vydobyté 28,98 kt jaloviny, z toho bolo do vydobytých priestorov v podzemí uložené 4,6 kt.

Pre porovnanie s predchádzajúcimi rokmi sú výkony uvedené v tabuľke:

Slovenská banská spol. s r. o. Hodruša Hámre		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Ťažba rudy (t)		48 508,0	53 993,0	51,379	51 057	52 135	56,420	48,289
Výroba koncentrátov (t)		1 022,0	883,2	682,5	847,782	771,468	763,858	744,457
Vyrobené a obchodované	Au (kg)	345,9	336,2	392	399	492	323	252
	Ag (kg)	294,5	268,9	328	354	407	470	393
	Pb (kg)	110 600,0	102 000,0	101180	126 484	154 960	135144	112 741
	Zn (kg)	118 500,0	95 500,0	25205	64 625	89 831	67636	63 162
	Cu (kg)	16 700,0	19 600,0	75642	29 699	37 173	47382	57 028

Organizácia ORTAC, s.r.o. Kremnica v roku 2025 vydobyla 0,015 kt rudy z výhradného ložiska Kremnica – Šturec Au-Ag.

Zabezpečovanie a likvidácia banských diel a starých banských diel:

Rudné bane š. p. Banská Bystrica vykonávali práce súvisiace so zabezpečovaním a likvidáciou banských diel a starých banských diel. V roku 2025 bola ukončená sanácie prejavu starého banského diela – vetracieho komína k vodnej štolni na pozemku KN-C 1595/1 v k. ú. Štiavnické Bane dosypaním objemu sadnutého materiálu do úrovne terénu. Obdobne bola v roku 2025 realizovaná sanácie prejavu starého banského diela – prepadliny do neznámych priestorov v blízkosti štolne Vratislav na pozemku parc. KN-C č. 530/1 v k. ú. Kremnické Bane zasypaním prepadliny do úrovne terénu.

Slovenská banská, spol. s r. o. Hodruša Hámre vykonávala aj v roku 2025 banskú činnosť - sprístupňovanie starých banských diel pre múzejné účely a práce na ich udržiavaní v bezpečnom stave v historickej bani Všetehsvätých na základe rozhodnutia OBÚ v Banskej Bystrici č. 67-352/2013, ktorým bola povolená banská činnosť do 31.12.2033.

Počet zamestnancov:

Pri dobývaní a spracovaní rúd bolo v organizácii Slovenská banská, spol. s r. o. Hodruša Hámre zamestnaných celkom 132 zamestnancov, z toho v podzemí 78 a na povrchu 54. Na dobývaní, príprave a rozpojovaní pracovalo 37 zamestnancov, na doprave, údržbe a na vrtoch 29 zamestnancov v podzemí a 5 na povrchu. THP v podzemí 12 a na povrchu 2 zamestnanci.

Organizácia Rudné bane, š.p. Banská Štiavnica zamestnáva 6 zamestnancov. V podzemí práce nevykonávala.

Organizácia ORTAC, s.r.o. Kremnica zamestnávala 6 zamestnancov, z toho v podzemí 4.

Znižovanie počtu zamestnancov - dopad na bezpečnosť práce:

V organizácii Slovenská banská, spol. s r. o., ktorá de facto reprezentuje dobývanie rúd v úradnom obvode OBÚ v Banskej Bystrici, došlo po roku 2020, z vtedajších 117, k miernemu nárastu zamestnancov na súčasných 132.

Z uvedeného dôvodu nie je možné stav v pracovnej úrazovosti spájať so znižovaním stavu zamestnancov. Rozbor úrazovosti je spracovaný v nasledujúcich kapitolách, v tabuľke č. 29.

4.4 Nerudné suroviny

4.4.1 Magnezit

V úradnom obvode Obvodného banského úradu v Banskej Bystrici sa ložiská magnezitu nedobývajú.

4.4.2 Sol'

V úradnom obvode Obvodného banského úradu v Banskej Bystrici sa nedobývajú ložiská soli.

4.4.3 Stavebný kameň

V roku 2024 bolo vydobyté celkom 7962,2 kt stavebného kameňa. Túto činnosť zabezpečovalo 493 zamestnancov. Pri porovnaní ťažby a počtu zamestnancov pri ťažbe za hodnotené obdobie roku 2024 s predchádzajúcim ročným obdobím bol nasledovný stav:

- Pri dobývaní stavebného kameňa v roku 2025 v porovnaní s rokom 2024 (7987,8 kt) došlo k nárastu produkcie o cca 600 kt.
- Počet zamestnancov zamestnaných pri dobývaní stavebného kameňa v roku 2025 bol 485 čo predstavuje pokles o 54 zamestnancov v porovnaní s rokom 2024 (539).

4.4.4 Štrkopiesky a piesky

Celkové množstvo vydobytých štrkov a pieskov v roku 2025 bolo 1279,0 kt, čo je v porovnaní s rokom 2024 (1148,2 kt) o cca 430 kt viac.

Pri porovnaní počtu zamestnancov v roku 2025 (89 zamestnancov) s obdobím od roku 2021 zistíme klesajúci počet zamestnancov. V porovnaní s rokom 2024 (88 zamestnancov) zistíme, že pri dobývaní štrkopieskov a pieskov pracovalo v roku 2025 o 1 zamestnanca viac.

4.4.5 Tehliarske suroviny

V roku 2025 organizácie vydobyli 20,5 kt tehliarskych surovín. V porovnaní s rokom 2024 (20,4 kt) je množstvo vydobytého nerastu prakticky zhodné.

Obdobne bolo pri dobývaní tehliarskych surovín v roku 2025 zamestnaných 10 pracovníkov zhodne s počtom pracovníkov v roku 2024.

4.5 Vápence a cementárske suroviny

V roku 2025 bolo vydobyté 1280,5 kt vápencov a cementárskych surovín čo je o cca 11 kt viac ako v roku 2024 (1269,5 kt). Vydobytie tohto množstva surovín zabezpečovalo 52 zamestnancov, čo je stav o 2 pracovníkov vyšší ako v predchádzajúcom roku.

4.5.1 Vápence na špeciálne účely

V roku 2025 bolo vydobytých 855,6 kt vápencov na špeciálne účely. Toto množstvo je o 194,1 kt väčšie ako v roku 2024. Pri dobývaní bolo zamestnaných 29 pracovníkov, čo je o 1 menej ako v roku 2024.

4.5.2 Vápence vysokopercenčné

V úradnom obvode OBÚ v Banskej Bystrici neboli v roku 2025 dobývané.

4.6 Ostatné suroviny

V roku 2024 sa v obvode tunajšieho úradu dobývali tieto ostatné suroviny: bentonit, keramické a žiaruvzdorné íly, kaolín, kremité piesky, perlit a dolomit pre sklárne a pre hutníctvo.

Celkové množstvo vydobytých ostatných surovín v roku 2025 bolo 941,1 kt. V porovnaní s rokom 2024, keď bolo vydobyté 1032,5 kt. ostatných surovín, je to menej o 91,4 kt. Porovnanie množstva vydobytých nerastov v roku 2024 v jednotlivých dobývacích priestoroch s predchádzajúcimi obdobiami je v prílohe 22.

Dobývanie v roku 2025 zabezpečovalo 89 zamestnancov.

5 BEZPEČNOSŤ PRÁCE A OCHRANA ZDRAVIA PRI PRÁCI

5.1 Vývoj pracovnej úrazovosti

V obvode pôsobnosti úradu bolo v roku 2025 zaznamenaných 36 pracovných úrazov (ďalej len „PÚ“) z toho bolo 17 v podzemí a 3 na povrchu banských prevádzok, 4 pri dobývaní na povrchu a 12 v povrchových prevádzkach. Jeden z úrazov v povrchových prevádzkach bol v kategórii závažný.

Porovnanie počtu úrazov pri dobývaní (24 RPU) a početnosť na 100 zamestnancov sú uvedené v nasledujúcich tabuľkách (údaje za roky 2015 – 2025) za obvod pôsobnosti OBÚ v Banskej Bystrici

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Počet pracovníkov zamestnaných pri dobývaní nerastov	817	688	620	653	696	2091	2091	1867	1869	990	853
Smrteľné úrazy	0	0	0	0	0	1	1	0	1	0	0
Ťažká ujma na zdraví	0	0	0	0	0	0	1	1	2	0	0
PN 42 dní a viac	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostatné úrazy	12	9	8	12	15	115	107	111	100	15	24

Početnosť na 100 pracovníkov	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Smrteľné úrazy	0	0	0	0	0	0,05	0,05	0	0,05	0	0
Ťažká ujma na zdraví	0	0	0	0	0	0	0,05	0,05	0,10	0	0
S PN 42 dní a viac	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostatné úrazy	1,469	1,308	1,29	1,84	2,16	5,5	5,35	5,94	5,19	1,51	2,8
Početnosť spolu:	1,469	1,308	1,29	1,84	2,16	5,58	5,45	5,99	5,35	1,51	2,8

5.1.1 Závažné pracovné úrazy a havárie

V roku 2025 v obvode pôsobnosti OBÚ v Banskej Bystrici neboli zaznamenané havárie avšak stal sa jeden závažný pracovný úraz (pozri kapitolu 3.2.3).

5.1.2 Rozbor príčin a zdrojov pracovných úrazov

V hodnotenom období, od 1.1.2025 do 31.12.2025, vzniklo v organizáciách v úradnom obvode OBÚ v Banskej Bystrici celkom 36 registrovaných pracovných úrazov.

Z rozboru úrazovosti v roku 2025 vyplýva, že príčinami pracovných úrazov (ďalej len „PÚ“) boli:

Kód 1 - Chybný, nepriaznivý stav zdroja úrazu (nie pracoviska) v počte prípadov 4, čo je 11,11 % z celkového počtu PÚ (36);

Kód 2 – Chýbajúce alebo nedostatočné ochranné zariadenie a zabezpečenie v počte prípadov 2, čo je 5,56 % z celkového počtu PÚ (36);

Kód 4 – Nepriaznivý stav alebo chybné usporiadanie pracoviska alebo komunikácie (aj keď je pracovisko zdrojom úrazu) v počte prípadov 1, čo je 2,78 % z celkového počtu PÚ (36);

Kód 6 – Nesprávna organizácia práce v počte prípadov 2, čo je 5,56 % z celkového počtu PÚ (36);

Kód 8 – Používanie nebezpečných postupov alebo spôsobov práce, vrátane konania bez oprávnenia v počte prípadov 11, čo je 30,55 % z celkového počtu PÚ (36);

Kód 11 – Ohrozenie inými osobami, napr. odvedenie pozornosti pri práci, žarty, hádky, iné nesprávne a nebezpečné konanie v počte prípadov 1, čo je 2,78 % z celkového počtu PÚ (36);

Kód 12 - Nedostatky osobných predpokladov na riadny pracovný výkon v počte prípadov 15, čo je 41,66 % z celkového počtu PÚ (36).

Pri kódach príčin 3, 5, 7, 9, 10, 13 a 14 neboli zaznamenané PÚ.
Najčastejšou príčinou PÚ bol kód 12 (15 PÚ), kód 8 (11 PÚ).

Z rozboru úrazovosti v roku 2025 vyplýva, že zdrojmi PÚ boli:

Kód I. Dopravné prostriedky v počte prípadov 2, čo je 5,55 % z celkového počtu PÚ (36);

Kód II. Zdvíhadlá a dopravníky, zdvíhacie a dopravné pomôcky v počte prípadov 1, čo je 2,78 % z celkového počtu PÚ (36);

Kód III. Stroje - hnacie, pomocné, obrábacie a pracovné v počte prípadov 1, čo je 2,78 % z celkového počtu PÚ (36);

Kód IV. Pracovné, prípadne cestné dopravné priestory ako zdroje pádov zamestnancov v počte 7, čo je 19,44 % z celkového počtu PÚ (36);

Kód V. Materiál, bremená, predmety v počte prípadov 16, čo je 44,44 % z celkového počtu PÚ (36);

Kód VI. Náradie, nástroje, ručne ovládané strojčeky a prístroje v počte prípadov 5, čo je 13,88 % z celkového počtu PÚ (36);

Kód VII. Priemyselné škodliviny, horúce látky a predmety, oheň a výbušniny v počte prípadov 3, čo je 8,33 % z celkového počtu PÚ (36);

Kód XI. Iné zdroje v počte prípadov 1, čo je 2,78 % z celkového počtu PÚ (36),

Pri kódach zdrojov VIII., IX., X. neboli zaznamenané PÚ.

Najčastejším zdrojom PÚ bol kód V (16 PÚ) a kód IV. (7 PÚ).

5.1.3 Choroby z povolania

V sledovanom období bolo evidovaných 40 chorôb z povolania, čo je nárast oproti roku 2024 o 1, kedy bolo evidovaných 39 chorôb z povolania.

Priznané choroby z povolania	BA	BB	KE	Spolu
Z vibrácií, vazoneuróza		12		12
Z jednostranného zaťaženia (DNJZ)		24		24
Zo zaprášenia pľúc		1		1
Z hluku		1		1
Iné (intoxikácia)		2		2
Spolu		40		40

5.2 Banská technika a bezpečnosť práce

5.2.1 Hlbinné dobývanie

5.2.1.1 Bezpečnosť podzemných diel

OBÚ v Banskej Bystrici počas výkonu dozoru kontroloval okrem iného aj dodržiavanie technológie vedenia banských diel, bezpečnosť pri práci a bezpečnosť prevádzky, stav banských diel a ich udržiavanie v bezpečnom stave stav v protivýbuchovej a protizáparovej prevencii. Pozornosť bola venovaná aj používaniu výbušnín pri trhacích prácach.

Bezpečnosť vyhradených elektrických zariadení skupiny A je zabezpečovaná vykonávaním úradných skúšok oprávnenou právnickou osobou s oprávnením vydaným Hlavným banským úradom a vykonávaním pravidelných odborných skúšok týchto zariadení odborne spôsobilými zamestnancami s osvedčením vydaným Hlavným banským úradom (revízní technici). V ostatných prípadoch (skupiny B a C) vykonávajú východiskové odborné prehliadky a odborné skúšky a pravidelné odborné prehliadky a odborné

skúšky revízi technici v lehotách ustanovených osobitným predpisom. Počas prevádzky overujú bezpečný stav elektrických zariadení pravidelnými prehliadkami určenými zamestnancami podľa Smerníc potvrdených úradom.

Bezpečnosť práce a prevádzky pri prevádzke vyhradených tlakových, zdvíhacích a plynových zariadení je zabezpečovaná taktiež vykonávaním úradných skúšok oprávnenou osobou a vykonávaním odborných prehliadok a odborných skúšok uvedených zariadení revíznymi technikmi v lehotách ustanovených osobitným predpisom. Dodržiavanie ustanoveného režimu je okrem iného predmetom kontrol pri prehliadkach vykonávaných úradom.

5.2.1.1.1 Zvislé banské diela

V roku 2025 sa nevykonávalo hĺbenie ani prehlbovanie jám. Na činných jamách sa vykonávala iba údržba, čistenie a pod. (napr. Slovenská banská, spol. s r. o. Hodruša – Hámre: I. a II. úklonná jama, Kremnická banská spoločnosť – IV. šachta).

Razenie komínov sa realizovalo vrtno-trhacími prácami (bez použitia raziacej plošiny) len v organizácii Slovenská banská, spol. s r. o. Hodruša – Hámre.

Slovenská banská s.r.o. Hodruša Hámre	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
zvislé banské diela (m)	218,4	278,9	230,7	183,6	226,0	230,5	272	318	282	290	334

5.2.1.1.2 Dlhé banské diela

Spôsob razenia dlhých banských diel sa nezmenil. Nové technológie neboli použité.

V ťažobných úsekoch organizácie HBP a.s. Prievidza v hodnotenom období nebolo vykonávané razenie dlhých banských diel.

V Slovenskej banskej, spol. s r. o. Hodruša Hámre bolo vyrazených 2975,7 m banských diel. Banské diela boli razené ručne, vrtanie vrtnými kladivami VK – 22 s podperou, resp. vrtné kladivá Atlas Copco Secoroc YT. Odlišnosť je možné zaregistrovať len v spôsobe odťažby – buď lopatovými nakladačmi typu NL – 15 V (pri razení na koľaji) alebo pomocou škrabákových vrátkov typu ŠV – 22 pri razení banského diela (resp. dobývání), kde nebude zavedená koľajová doprava.

Odťažba bola zabezpečovaná koľajovou dopravou, v úpadnici za pomoci vrátkov VTA 1000. Koľajová doprava bola vykonávaná banskými lokomotívami akumulátorovými typu T – 35 a T – 50 Trarriasa. Dieselové lokomotívy typu BND, DH 30, 35, ktoré boli v rezerve, v prípade poruchy niektorej z akumulátorových banských lokomotív. Dopravu v Hodrušskej dedičnej štólňi zabezpečovali akumulátorové lokomotívy typu AE25 – výrobca Hliník nad Hronom (dieselové lokomotívy sú v HDŠ používané len ako záloha).

Slovenská banská, spol. s r. o.	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Dlhé banské diela spolu (m)	3 031,6	3007,2	2883,0	3484,3	2794	2819	2614	2522	2642
Vodorovné banské diela na koľaji (m)	1 534,8	1652,0	1531,0	1900,1	1885	1790	1311	1541,7	1475,9
Vodorovné banské diela škrabákom (m)	852,5	867,7	928,0	1107,2	725	408	787	815,5	903,0
Úpadné banské diela na koľaji (m)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dovrchné banské diela škrabákom (m)	413,6	301,2	198,0	246,5	184	303	124	164,9	263,1

Prehľad vývoja v razení dlhých banských diel za obdobie rokov 2017 až 2025:

Organizácia	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Baňa Dolina a.s. Veľký Krtíš	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Slovenská Banská, spol. s r. o. Hodruša - Hámre	3031,6	3007,2	2883,0	3484,3	2794	2819	2614	2522	2642
ORTAC, s.r.o. Kremnica	12,0	0	0	0	0	0	0	0	0
HBP a.s. ŤÚ Cigel'			0	0	0	0	0	0	0
HBP a.s. ŤÚ Handlová			1848,0	1115,0	1 250	0	0	0	0
HBP a.s. ŤÚ Nováky			2741,0	2475,0	3 522	4228	0	0	0
Spolu	3043,6	3007,2	7472,0	7074,3	7 566	7047	2614	2522	2642

5.2.1.1.3 Likvidácia vyrúbaných priestorov

Ukončením dobývania v jednotlivých ťažobných úsekoch dobývacích priestorov Cigel', Handlová a Nováky nie je potrebné pristúpiť k likvidácii vyrúbaných priestorov. Vyrúbané priestory sú priebežne likvidované prirodzeným zaval'ovaním nadložných hornín s následnou úpravou dotknutých pozemkov na povrchu.

Na bani Rozália Slovenskej banskej, spol. s r. o. Hodruša – Hámre je používaná dobývací metóda „Dovrchné zátinkovanie bez výstuže, krátkymi vrtmi, s od'ážbou škrabákovým vrátkom“. Pri použití tejto dobývacej metódy sa klasická TH výstuž nepoužíva. Pre zaistenie stropu banských diel sa používala svorníková výstuž (dĺžka svorníkov 1,5 – 2,5 m) s ponechávaním bezpečnostných vnútro blokových pilierov. Pri dobývaní a príprave bloku sa vytvárajú a ponechávajú ochranné piliere, o min. rozmeroch 3 x 3 m, čím sa dosiahne požadovaná bezpečnosť na dobývke.

Likvidácia bloku pozostáva z do'áženia bloku, z likvidácii niektorých pilierov s bilančným zrudnením a príp. čiastočným podsadením jalovinou.

5.2.1.2 Dobývanie

V hodnotenom období dobývanie uhoľných ložísk nebolo vykonávané.

Dobývanie na bani Rozália Slovenskej banskej, spol. s r. o. Hodruša – Hámre sa používa najmä dobývací metóda „Dovrchné zátinkovanie bez výstuže, krátkymi vrtmi, s od'ážbou škrabákovým vrátkom“, s ktorou vyslovil OBÚ svojim rozhodnutím zo dňa 7.9.1993 č. 2360/104.2/46/Mo-Ta/1993 súhlas, za účelom jej zaradenia do technológie dobývania. Uvedená dobývací metóda je hlavná dobývací metóda, ktorá pre daný typ ložiska metóda vyhovuje. Pri dobývaní strmých žilných štruktúr sa používa metóda „dobývanie na skládku“, ktorá sa používala na bani Rozália od sedemdesiatych rokov. V súčasnosti je upravená dobývací mocnosť na 2 m, oproti povoleným 10 m.

5.2.1.3 Vetranie

5.2.1.3.1 Vedenie banských vetrov

Na bani (ŤÚ) Cigel' v roku 2025 v 1. vetracej oblasti (stará baňa) nedošlo k zmene vo vedení banských vetrov. Výdušné vetry sú v súlade s projektom uzatvárania bane Cigel' odvádzané už iba vetracím vrtom V-1-12. Problémy vo vedení banských vetrov, spôsobené nárastom aerodynamického odporu vetracích ciest v 1. vetracej oblasti neboli zaznamenané.

Hlavné v'ťažné banské diela: Hlavná štôľňa č. 101-0.
Hlavné výdušné banské diela: vetrací vrt V-1-12,

Na bani (TÚ) Handlová v DP Handlová sú v súčasnosti tieto vŕážné bankské diela:

- Nová štôľňa
- Stará štôľňa
- Hlavná šachta

V DP Handlová sú v súčasnosti jedno výdušné bankské dielo:

- Centrálna jama

V roku 2025 bola v spojovacom bankskom diele medzi 103-0 a Centrálnou jamou vybudovaná ventilátorovňa, v ktorej sú osadené ventilátory č. 1 – 2xAPXE 630 a č. 2 – 2xAPXE 630.

V oblasti hlavného vetrania bane Nováky došlo v roku 2025 v porovnaní s predchádzajúcim rokom ku podstatným zmenám.

K 22.4.2025 došlo, v súlade s povolenou bankskou činnosťou, k zániku vetracej oblasti „C“ jamy, pričom vetranie po odstavení hlavných ventilátorov pod výdušnou „C“ jamou prevzala vetracia oblasť „F“ jamy. Následne boli k 19.5.2025 odstavené hlavné ventilátory na povrchu výdušnej „B“ jamy, v súvislosti s povolením zatopenia bane, a k 10.8.2025 k trvalému odstaveniu hlavných ventilátorov na povrchu „F“ jamy. Touto zmenou vo vetraní bolo ukončené umelé ovetrávanie podzemia bane Nováky.

***

Vetranie bane Rozália Slovenskej banskej, spol. s r. o. Hodruša – Hámre je umelé sacie, zabezpečené prácou hlavného ventilátora. Neprerazené bankské diela sú ovetrávané separátnym vetraním. Nový HBV, ktorý nahradil pôvodný HBV umiestnený v autotuneli, je umiestnený v podzemí na XIV. obzore, kde pracoval v plnom prevádzkovom režime sacím spôsobom. Smer vetrov pri zmene systému vetrania bol a stále je nasledovný:

Vŕážné vetry sa privádzajú úpadne, z povrchu cez úvodnú štôľňu a vetracie komíny V-KR- I a V-KR-II a ďalej I. a II. úklonnou jamou na XIV. obzor ako prvou vetvou vŕážných vetrov až k úpadnici U-1. Druhá vetva vŕážných vetrov je tvorená vetrami prichádzajúcimi do podzemia komínom z povrchu VK – 0 do autotunela a odtiaľ komínom VK – 1 na VIII. obzor, následne vez IX., X., XI. a XII. obzor ku komínu VK-I-XIV. a odtiaľ na XIV. obzor nad úpadnicu U-1. Nad úpadnicou U-1 sa obe vetracie vetvy vŕážných vetrov zmiešavajú na krátkom úseku aby sa následne rozdelili na opäť dve samostatné vetracie vetvy. Jedna z nich prechádza ďalej úpadnicou U – 1 na XV. obzor, po XV. obzore a úpadnicami U – 15 a U – 16 na nižšie úrovne na XVII. obzor. Druhá vetva vedie vŕážné vetry XIV. obzorom až ku HBV a odtiaľ hlavnými výdušnými bankskými dielami na povrch. Výdušné vetry zo XVII., XVI. a XV. obzoru sú odsávané pomocnými ventilátormi a privádzané do chodby na XIV. obzore kde sa spájajú s výdušnými vetrami zo XIV. obzoru vedenými k HBV.

Vetranie XVIII. obzoru Západ je zabezpečené cez úpadnicu U-17 a vetranie XVIII. obzoru Východ cez úpadnicu U-18, odvádzanie vetrov cez vetrací komín na XVII. obzor. XIX. a XX obzor je vetraný cez úpadnice U-19, U-20 a separátnym vetraním.

DP Banská Štiavnica je samostatným vetracím oddelením. Čerstvé vetry k pracoviskám v DP Banská Štiavnica sú privádzané hlavným bankským ventilátorom umiestneným v Novej odvodňovacej štôľni. Pracovisko v Michal prekope je vetrané priebežným vetracím prúdom a pracovisko prípravy dobývky na Bieber podložnej žile separátnym vetraním. V blízkosti pracoviska Bieber je, vo vetracej hrádzi na hlavnom prekope, zabudovaný výpomocný ventilátor.

Na základe výsledkov vetracej bilancie je zrejmé, že privádzané množstvo vzduchu na ovetranie podzemných pracovísk je dostatočné a ešte má rezervy.

Pravidelné meranie bankského ovzdušia podľa § 146 ods. 1 a 2 vyhl. SBÚ č. 21/1989 Zb. bolo vykonávané v režii spoločnosti, vlastnými kalibrovanými meracími prístrojmi (analyzátory plynov iBrid MX6 a Ventis Pro 5, anemometer Testo).

Napájanie hlavných ventilátorov je riešené v súlade s požiadavkami bankských bezpečnostných predpisov dvoma prívodnými vedeniami.

5.2.1.3.2 Prístroje na meranie koncentrácie plynov

V organizácii Slovenská banská, spol. s r. o. Hodruša - Hámre sa pravidelné meranie banského ovzdušia podľa § 146 ods. 1 a 2 vyhl. SBÚ č. 21/1989 Zb. vykonávala organizácia vlastnými kalibrovanými meracími prístrojmi (analýzátory plynov iBrid MX6 a Ventis Pro 5, anemometer Testo).

Kontrolné merania banského ovzdušia si zabezpečuje organizácia uvedenými prístrojmi sama, resp. na zistenie prítomnosti plynov v banskom ovzduší technici môžu použiť príslušné detekčné trubičky a nasávač typu Universal.

5.2.1.4 Ochrana proti požiaru a výbuchu

5.2.1.4.1 Protipožiarna ochrana v podzemí

V uhoľných baniach je nebezpečenstvo vzniku endogénnych požiarov (zápar), a preto sa na zabezpečenie požiarnej ochrany v podzemí, na pracoviskách organizácie HBP a.s. Prievidza, používajú prístroje na sledovanie a včasné zistenie vznikajúcej záparty.

Požiarne prevencia na bani Nováky pozostáva z činností súvisiacich so starostlivosťou o požiarne vodovod a prenosné hasiace prostriedky. Táto činnosť je vykonávaná v súlade s ustanoveniami vyhlášky SBU č. 21/1989 Zb. a v súlade s internými vykonávacími predpismi napr. Smernica GR č. 4/2025 Rozmiestnenie hasiacich prostriedkov v bani a Smernica GR č. 2/2017 Pohotovosť prostriedkov na likvidáciu banských nehôd. Na základe uvedených smerníc je zriadený jeden požiarne sklad na povrchu v areáli bane Nováky.

Na bani Handlová boli v roku 2025 vybudované viaceré hrádze. Rozmiestnenie a druh hasiacich prostriedkov v podzemí je v súlade so Smernicou GR č. 4/2025. Požiarne vodovod je pravidelne kontrolovaný, závady sú evidované v knihe požiarneho vodovodu a operatívne odstraňované.

Požiarne sklady na bani Cigeľ sú vybavené v zmysle Smernice 5/2017. Banský požiarne vodovod je vybudovaný v dĺžke 3200 m.

***

V Slovenskej banskej, spol. s r. o. sú v súlade s požiadavkou § 172 ods. 2 vyhl. SBÚ č. 21/1989 Zb. po dohode s HBZS, pre prípad potreby, na likvidáciu požiaru stanovené miesta s možnosťou odberu vody (nultý obzor – na ústí štólne, na nárazisku I. úklonnej jamy, VIII. obzor – pri m. b. č. 6 stará HDŠ (za hrádzou), X. obzor - sever, v ochoznej chodbe, bývalá prečerpávací stanica, XII. obzor – sever v ochoznej chodbe pri m. b. č. 5, XIV. obzor, sever – voľná hĺbka II. úklonnej jamy, VDŠ, XIV. obzor, juh – Nová Rozália jama a NOŠ, XV. obzor - pomocné čerpacie stanice sú pod úpadnicami U-1 (na XV. obzore), U-15 (na XVI. obzore), a U-16 (na XVII. obzore), hlavná čerpací stanica je v úpadnici U-6 (12 m pod XV. obzorom)).

Na prípadnú likvidáciu požiaru sú v podzemí rozmiestnené ručné hasiace prístroje nasledovne:

5 ks RHP v podzemí (sklad výbušnín, čerpací stanica, strojovňa ŤS)

7 ks RHP je umiestnených v banských dieslových lokomotívach

8 ks RHP sú uložené v havarijnom sklade

Spoločnosť ORTAC, s.r.o. zabezpečovala protipožiarnu ochranu banským vodovodom.

5.2.1.4.2 Zneškodňovanie uhoľného prachu

Vzhľadom na ukončenie razenia a dobývania v bani Nováky nebolo potrebné merať prašnosť a zneškodňovať uhoľný prach.

5.2.1.4.3 Ochrana proti prenosu výbuchu uhoľného prachu

Na ochranu proti prenosu výbuchu uhoľného prachu v uhoľných baniach sa budujú proti výbuchové vodné uzávery. Podľa umiestnenia v banskom diele sú uzávery sústredené alebo delené.

V bani Nováky boli vybudované len sústredené vodné uzávery v počtosti 5 PVU.

5.2.1.5 Strojné a elektrické zariadenia

5.2.1.5.1 Strojné zariadenia

Množstvo a typy používaných strojných zariadení v podzemí v sledovanom období odzrkadľovalo stav, najmä v uhoľnom, baníctve. Používanie jednotlivých druhov strojných zariadení je uvedený v texte nižšie.

Prehľad strojných zariadení, ktoré boli použité v prevádzke v hlbinných baniach, je uvedený v prílohe č. 40.

5.2.1.5.1.1 Raziace a nakladacie zariadenia

Razenie bankých diel sa na žiadnom ťažobnom úseku HBP, a.s. v roku 2025 nerealizovalo a preto neboli používané raziace a nakladacie zariadenie.

Banské diela, v org. Slovenská banská, spol. s r.o. Hodruša Hámre, boli razené ručne, vrtanie vrtnými kladivami VK -22, Atlas Copco Secoroc YT a vrtnými súpravami VS-1, VS-2. Odťažba bola zabezpečovaná koľajovou dopravou a rúbanina sa nakladala lopatovými nakladačmi NL-15 alebo pomocou škrabákových vrátkov ŠV-22.

5.2.1.5.1.2 Dobývacie stroje

Organizácia HBP a.s. v roku 2025 nevykonávala dobývanie, preto neboli používané dobývacie stroje a zariadenia. Dobývanie v organizácii Slovenská banská, spol. s r. o. je realizované dobývacou metódou „Dovrchné zátinkovanie bez výstuže krátkymi vrtnými, s odťažbou škrabákovým vrátkom“ resp. „Dobývanie na skládku“. Z uvedeného je zrejmé, že pri dobývaní sa, obdobne ako pri razení bankých diel, používajú vrtné kladivá a škrabákové vrátky.

5.2.1.5.1.3 Dopravné zariadenia

5.2.1.5.1.3.1 Koľajová doprava

Slovenská banská, spol. s r. o. Hodruša - Hámre prevádzkovala v roku 2025 celkom 26 koľajových akumulátorových lokomotív typu T-35, T-50 Trarisa, AE-25. 4 kusy dieselových lokomotív (BND, DH-30, DH-35) boli v rezerve pre prípad potreby. Rozchod trate je 550 mm. Celková dĺžka koľajovej trate je 35 721 m, z toho používaná dĺžka je 25 140 m, prírastok oproti predchádzajúcemu roku je 1428 m.

V organizácii Kremnická banská spoločnosť s.r.o. Kremnica sa pri údržbe bankých diel, najmä Hlavnej dedičnej štólne, ktorej dĺžka je 14 100 m používa koľajová trať s rozchodom 550 mm s dopravou lokomotívou. Organizácia prevádzkuje dve akumulátorové lokomotívy (1 ks AK2u, 1 ks ALD2) a jednu dieselovú lokomotívu BND - 15.

Na uhoľných baniach sú koľajové trate postavené z koľajníc typu 115/24, Xa a 90/18 s rozchodom 600 mm. Doprava ľudí a materiálu bola zabezpečovaná pomocou bankých lokomotív elektrických trolejových, dieselových typu a diesel hydraulických.

Pre dopravu ľudí a materiálu bol použitý príslušný typ vozov, napr. banký vozík pre dopravu mužstva DM-12, DVO-12, plošinové vozy na dopravu MHW a BMV.

5.2.1.5.1.3.2 Závesná doprava

V bani Nováky bola doprava materiálu zabezpečovaná na závesných tratiach typu ZD-24 a ZD-24A. Dopravovalo sa pomocou závesných dieselhydraulických lokomotív typu LZH-50.2, IMM-80-TD, IMM-100-TD.

5.2.1.5.1.3.3 *Doprava lanom*

Vrátková doprava je používaná v organizácii Slovenská banská, spol. s r. o. v úpadných bankových dielach, kde sú používané vrátky VTA 1000.

5.2.1.5.1.3.4 *Doprava pásovými a hrabľovými dopravníkmi*

Doprava hrabľovými a pásovými dopravníkmi nebola v hodnotenom období vykonávaná.

5.2.1.5.1.3.5 *Bezkoľajová doprava*

Bezkoľajová doprava v podzemí sa u dozorovaných organizácií nevykonávala.

5.2.1.5.1.3.6 *Zvislá doprava*

Na bani Nováky boli k 1.1.2025 činné 3 ťažné zariadenia a 1 havarijne dopravné zariadenie (HDZ). V priebehu roka boli všetky tieto zariadenia vyňaté z evidencie OBU a k 31.12.2025 nie je činné ani jedno ťažné zariadenie

Slovenská banská, spol. s r. o. Hodruša - Hámre prevádzkuje dve malé ťažné zariadenia podstavníkového typu. Jedno slúži na prepravu osôb a druhým je zabezpečovaná doprava hmôt, materiálu a jazda ľudí.

Kremnická banská spoločnosť s.r.o. Kremnica prevádzkuje malé ťažné zariadenie, ktorým zabezpečuje prepravu obsluhy, údržby a technikov na prevádzku hydroelektrárne v podzemí.

5.2.1.5.2 **Elektrické zariadenia**

Ťažisko spotreby elektrickej energie je v základnej spotrebe, čo je energia spotrebovaná na vetranie, čerpanie, chladenie a ďalšie spotrebiče, ktoré musia byť v prevádzke na zaistenie bezpečnosti podzemia a povrchu. K zmenám nedošlo v hlavných prívodoch elektrickej energie do hlavných rozvodní. K zmenám došlo v rámci podzemia, kde boli niektoré podzemné trafostanice zrušené.

Hlavné povrchové rozvodne jednotlivých ťažobných úsekov bane Nováky, Handlová, Cigel' sú pripojené na elektrickú sieť Slovenských energetických závodov a sú navzájom medzi sebou VN linkami poprepájané.

Hlavná rozvodňa baňa Handlová je napojená na distribučnú sieť s napätím 110 kV transformátorovne SSE, a.s. cez trafostanicu 110/22 kV. 110 kV rozvodňa je zásobovaná el. energiou vzdušnými vedeniami 110 kV z Rajca, Kremnice, a Prievidze. Okrem 110 kV vedení je možnosť napojenia 22 kV rozvodne vzdušnými vedeniami z Cigľa, Martina a Žiaru nad Hronom. Baňa Handlová je napojená z rozvodne - transformátorovne Handlová štyrmi 22 kV vývodmi.

Hlavná rozvodná sieť elektrickej energie bane Nováky je prevádzkovaná z rozvodne SD NOT Zemianske Kostol'any 22 kV linkou L2 do hlavnej povrchovej trafostanice TP-1. V prípade nevyhnutnej potreby je možnosť napojenia TP1, 22 kV linkou L3 (L 1336).

Hlavná rozvodňa bane Cigel' je napájaná linkou 22 kV č. L3 (cez linku č. 1336) priamo z NOT Zemianske Kostol'any. V prípade poruchy na linke č. 3, resp. na linke č. 1336, je možné Baňu Cigel' zásobovať z Bane Nováky linkou 22kV č. 1335 a aj linkou 6 kV č. 1337.

Kompenzácia jalového prúdu je v bankových organizáciách realizovaná individuálnou a aj centrálnou kompenzáciou.

V DP Cigel' je kompenzácia jalového prúdu realizovaná individuálnou a centrálnou kompenzáciou. Centrálna kompenzácia je vybudovaná na úrovni napätia 6 kV a 0,4 kV a pozostáva zo statických kondenzátorov umiestnených v TP15 na AB jame.

V ŤÚ Nováky je centrálna kompenzácia vybudovaná v úrovni napätia 6 kV a 0,4 kV a pozostáva zo statických kondenzátorov 200, 400 a 800 kVAr v TP-1, 3x800 a 200 kVAr v TP-15. Individuálna kompenzácia spotrebičov je na úrovni ich prevádzkového napätia, realizovaná výhradne na povrchu.

Vlastná spotreba elektrickej energie v roku 2025 dosiahla hodnoty

BN – 5 485,18 MWh
 BC – 6 499,150 MWh
BH – 3 001,735 MWh
Spolu – 14 986,065 MWh

Ťažisko spotreby elektrickej energie na bani:

- Cigeľ je energia spotrebovaná prevažne na vetranie a ostatnú základnú spotrebu,
- Handlová je energia spotrebovaná prevažne na vetranie, odvodňovanie a ostatnú základnú spotrebu,
- Nováky je energia spotrebovaná prevažne na vetranie, odvodňovanie, ťažné stroje a ostatnú základnú spotrebu. Všetky spotrebiče zaradené do stupňa dôležitosti I. sú v zmysle výnosu MH SR z 15. februára 1994 č.110/1030/1994 napájané dvoma samostatnými prívodmi elektrickej energie.

***

V Slovenskej banskej, spol. s r. o. Hodruša – Hámre je prívod elektrickej energie do rozvodne na Dolnom závode realizovaný VN vedením 22 kV č. 319 Rozvodného závodu Žiar nad Hronom. V rozvodni VN na Dolnom závode sú zabudované dva transformátory 1 000 kVA, 22/ 0,4 kV. Kompenzácia je zabezpečená regulátorom RQ 5. Kompenzačný rozvádzač má výkon 460 kVAr. Na odkalisku je prevádzkovaný transformátor 160 kVA, 22/0,4 kV.

Prívod elektrickej energie do rozvodne na bani Rozália je VN vedením 22 kV č. 373 a 374 z Rovne. V rozvodni sú zabudované 2 transformátory o výkone 630 kVA, jeden pre povrch 22/0,4 kV a druhý pre podzemie 22/6,3 kVA. Kompenzácia je prostredníctvom regulátora WOR 8, kompenzačný rozvádzač má výkon 120 kVAr. Hlavné spotrebiče sú ťažný stroj I. úklonná jama Rozália 58 kW, II. úklonná jama 170 kW, hlavný bankský ventilátor 45 kW.

Dolný závod - napät'ová sústava 3/PEN 400 V.

Baňa Rozália - napät'ová sústava 3/PE 400 V, 3/PE 6000 V.

Na organizácii nie je nainštalované zariadenie - spotrebič s vyšším výkonom ako 300 kW.

Pohyblivé elektrické zariadenia nie sú v organizácii prevádzkované.

Nie je zavedená elektrická koľajová doprava - trolejová.

Celkový inštalovaný výkon spotrebičov 3,220 MW.

Celkový výkon transformátorov 4,22 MVA.

Kremnická banská spoločnosť s. r. o., Kremnica má prívod elektrickej energie pre areál jamy č. IV riešený z vlastných rozvodov 22 kV a 3 kV pripojených do trafostanice na povrchu. V trafostanici sú 2 ks transformátory 22/3 kV, ktoré slúžia na prenos elektrickej energie medzi elektrárnou č. IV a elektrárnou č. II a 2 ks transformátorov 22/0,4/0,231 kV, ktoré slúžia na napájanie prevádzkových rozvodov na povrchu a technologických liniek. Elektrická inštalácia na jame č. IV. pozostáva z nasledovných zariadení:

ťažný stroj na povrchu, sociálne zariadenie, maloodberatelia, spotreba elektrárne v podzemí, čerpacia stanica termálnej vody, hlavný a záložný ventilátor, nabíjacie stanice akumulátorových lokomotív a osvetlenie, granulácia a expedícia bentonitu.

5.2.2 Povrchové dobývanie

5.2.2.1 Dobývanie

Dobývanie nerastných surovín v roku 2025 bolo vykonávané, obdobne ako v predchádzajúce roky, prevažne s použitím trhacích prác malého, alebo veľkého rozsahu. V hliniskách, íloviskách, štrkoviskách a pieskoviskách pomocou lyžicových rýpadiel. Neboli použité žiadne nové technológie dobývania. Kultúrna vrstva pôdy (skrývka) je pred dobývacími prácami deponovaná na osobitné skládky a po ukončení dobývania využívaná na rekultivačné práce.

5.2.2.2. Strojné a elektrické zariadenia

5.2.2.2.1 Strojné zariadenia

V dozorovaných organizáciách bol v sledovanom období v danej oblasti ustálený stav, v malej miere podľa možnosti organizácií dochádza k inovácii niektorých typov strojných zariadení, napr. rýpadiel, nakladačov alebo dopravných mechanizmov. Staré typy zariadení sú nahradzané modernejšími a efektívnejšími typmi (KOMATSU, CAT, VOLVO, LIEBHERR a pod.). V počte používaných strojných zariadení je v porovnaní s predchádzajúcim obdobím stabilizovaný stav. Ustálený je aj počet prenajímaných nakladačov, dopravných, vŕtacích ako aj zemných mechanizmov a mobilných, respektíve prevozných drviacich a triediacich zariadení. Strojné zariadenia organizácií, ktoré vykonávajú aj inú činnosť než dobývanie, bývajú využívané aj na inú činnosť. V roku 2025 bolo v prevádzkach organizácií dozorovaných úradom evidovaných 247 (+39) ks rýpadiel a 215 (+35) ks nakladačov rôznych typov. Najčastejšie používanými typmi rýpadiel sú rýpadlá CAT, KOMATSU, VOLVO, HYUNDAI a JCB. Z kolesových nakladačov bola väčšina typu CAT, VOLVO, HYUNDAI, KOMATSU a LIEBHERR.

Pri ťažbe z rozvalu, ale najmä pri nakladaní hotových výrobkov sa používali kolesové nakladače najmä typov CAT, VOLVO a KOMATSU v menšej miere tiež nakladače KMB 250, UNK 320, UNC 200.

Pri skrývkových prácach, na úprave odvalov a ťažobných plošín sa v roku 2025 používali dozéry, najmä radu CAT, DZ, KOMATSU v počte 32 (+4) ks. Na dopravu vyťaženého materiálu sa používali nákladné motorové vozidlá v celkovom počte 212 (+33) ks, väčšinou značky TATRA 815, VOLVO, KOMATSU, SCANIA, MAN. Oblúbené sú nové nákladné motorové vozidlá s vyššou nosnosťou značiek ako VOLVO, CAT, MERCEDES, KOMATSU, SKANIA, JAMAL a iných, pre svoju výkonnosť, spoľahlivosť a pohodlie pre obsluhu. Okrem vlastných vozidiel organizácií sa neustále zvyšuje využívanie vozidiel iných dopravcov.

Na vŕtanie sa využívali vrtné súpravy LVE 70, LVE 80, SLVE 81, ďalej najmä HAUSHERR, BOHLER, ATLAS - COPCO, v celkovom počte 34 ks. Vrtno-trhacie práce v organizáciách vykonávajúcich dobývanie sú vykonávané v prevažnej miere dodávateľsky, čo sa odráža v znižovaní počtu vrtných súprav.

Z technologických zariadení na úpravu kameniva boli používané drviče zastúpené najmä typmi KLEEMANN, HARTL, POWERSCREEN, EXTEC, HP, TEREX a PEGSON v celkovom počte 216 (+31) ks a triediče typu KLEEMANN, METSO, MASTERFLO, VTN, TEREX, POWERSCREEN a McCloskey v celkovom počte 232 (+44) ks. Ďalej boli využívané pracie linky 5 ks, dehydrátory 10 ks či odprašovacie zariadenia 4ks.

Zo zariadení pre nabíjanie vývrtov trhavinami boli používané nabíjacie zariadenia typu Bunza v porovnaní s predchádzajúcim obdobím nedošlo k zmenám. Ďalej sa používajú pojazdné technické miešacie a nabíjacie zariadenia pre trhaviny typu DAP. Počet používaných hydraulických kladív pre sekundárne rozpojovanie bol 10 ks. Prevádzkované boli dve štiepačky kameňa.

5.2.2.2.1.1 Lanové dráhy

Doprava vápenca do cementárne Lietavská Lúčka z lomu v Lietavskej Svinnej je zabezpečovaná visutou nákladnou lanovou dráhou dĺžky 2,88 km, s kapacitou 40 t.hod⁻¹.

5.2.2.2.1.2. Plávajúce ťažobné zariadenia

V roku 2025 nebolo v obvode pôsobnosti úradu v prevádzke plávajúce ťažobné zariadenie.

5.2.2.2 Elektrické zariadenia

Dozorované organizácie sú napájané z elektrickej sústavy územne rozčleneney podľa jednotlivých rozvodných závodov SEZ z 22 kV vedení. Väčšie organizácie sú vlastníkami trafostaníc 22/0,4 kV, prípadne aj vn prípojok, organizácie s malým odberom elektriny sú napojené na nn rozvod rozvodných závodov SEZ. V porovnaní s predchádzajúcim obdobím nedošlo v oblasti elektrických zariadení k zásadným zmenám. Organizácie postupne prechádzajú na diesel-hydraulické pohony technologických zariadení alebo motor-generátory, čo prináša úsporu nielen elektrickej energie, ale aj v nákladoch na odborne spôsobilých zamestnancov a na vykonávanie odborných skúšok.

Z pohyblivých elektrických bagrov typu E303 sa používal v roku 2025 len 1 ks.

5.2.3 Výbušniny

V roku 2025 bolo vydaných 15 povolení na trvalý odber výbušnín.

Na trhacie práce bolo v obvode OBU v Banskej Bystrici v hodnotenom roku použité celkom 2 100 817,83 kg priemyselných trhavín, 162 515 ks rozbušiek a 2 697,00 m bleskovice. Pri iných činnostiach bolo spotrebované 105,22 kg ostatných výbušnín.

V hodnotenom roku úrad ohňostrojné práce nepovoľoval.

V úradnom obvode OBÚ v Banskej Bystrici bolo k 31.12.2025 evidovaných 45 skladov výbušnín na povrchu a 2 sklady v podzemí s celkovou kapacitou 3 393,333 ton trhavín, 1 233,139 tis. ks rozbušiek a 264,504 tis. m bleskovice. Tri sklady výbušnín v podzemí bane Nováky boli zrušené v dôsledku realizácie plánu likvidácie bankých diel.

Výučba strelmajstrov a overovanie odbornej spôsobilosti nebolo v roku 2025 vykonávané.

V roku 2025 bola, na základe úspešne vykonaných skúšok z platných predpisov predĺžená platnosť oprávnení 25 strelmajstrom.

5.2.4 Sprístupnené podzemné priestory

V obvode pôsobnosti OBÚ v Banskej Bystrici sú sprístupnené verejnosti tieto jaskyne prevádzkované ŠOP, SSJ L. Mikuláš: Demänovská ľadová jaskyňa, Demänovská jaskyňa Slobody, Harmanecká jaskyňa, Važecká jaskyňa, Bystrianska jaskyňa a Brestovská jaskyňa. Na prevádzkach sprístupnených jaskýň sa súčasne vykonávala počas roka bežná údržba.

Okrem uvedených jaskýň sú v úradnom obvode OBÚ v Banskej Bystrici verejnosti sprístupnené Malá Stanišovská jaskyňa v Jánskej doline (sprístupnená v dĺžke 410 m z celkovej dĺžky 730 m) a v Ďumbierskom vysokohorskom krasi je sprístupnená tromi exkurznými trasami Jaskyňa mŕtvych netopierov. Dĺžka jaskyne je 20,1 km a sprístupnené sú tri prehliadkové trasy a majú dĺžku 1000, 1160 a 750 m. V týchto jaskyniach v roku 2024 neboli vykonávané práce ani činnosť na ich sprístupňovaní.

V Banskej Štiavnici je zriadené Banské múzeum v prírode, v ktorom sú sprístupnené pre verejnosť staré banské diela v podzemí bývalej šachty Ondrej. Ide o dva obzory: Bartolomej v hĺbke - 33,5 m a Ján v hĺbke - 41,1 m o celkovej dĺžke cca 1200 m. Banské diela boli vyrazené v 17. - 19. storočí. Banské múzeum prevádzkuje aj Dedičnú štôľňu Glanzenberg. V roku 2025 boli vykonávané kontroly, čistenie a údržba priestorov a zariadení. Banské múzeum v prírode celkovo navštívilo – Štôľňa Bartolomej 42 264 návštevníkov, štôľňu Glanzenberg 2 785 návštevníkov.

Obec Špania Dolina uviedla banské dielo „Dopravný prekop Špania Dolina – Piesky“ do bezpečného stavu a sprístupnila pre turistické účely. Prekop bol v turistickej sezóne roku 2025 sprístupnený pre verejnosť. Práce na jeho udržiavaní v bezpečnom stave realizovala organizácia Banské múzeum Kremnica, občianske združenie v rozsahu bežnej údržby.

Slovenská banská, spol. s r. o. Hodruša Hámre vykonávala v roku 2024 banskú činnosť - sprístupňovanie starých banských diel na múzejné účely, ktorá bola povolená Na bani Vsechsvätých a Dedičnej štôlni cisára Františka do 31.12.2033.

Organizácia ORTAC, s.r.o., Kremnica vykonávala v roku 2025 sprístupnenie banských diel pre múzejné účely v lokalite Šturec na roky 2013 - 2028. Organizácia vykonávala prevádzku banského múzea v štôlni Andrej. Organizácia ORTAC, s.r.o. Kremnica v roku 2025 vykonávala banskú činnosť v súvislosti s prevádzkou banského múzea v štôlni Andrej, ktorá bola realizovaná podľa projektu Sprístupnenie banských diel pre múzejné účely a prác na ich udržiavanie v bezpečnom stave v lokalite Šturec na roky 2013 – 2028.

V roku 2020 bolo sprístupnené staré banské dielo „Pomocná štôlna Zubau“ na turistické účely. Povolenie bolo vydané organizácii Malužinská s.r.o., Malužiná s platnosťou do 31.12.2040. V roku 2025 boli vykonávané údržbárske práce na zaistenie bezpečnosti banského diela.

V roku 2020 bolo sprístupnené staré banské dielo „Štôlna Salvátor – Vyšná Boca“ na múzejné a turistické účely. Povolenie bolo vydané Občianskemu združeniu SALVÁTOR – Vyšná Boca s platnosťou do 31.12.2025. V roku 2025 boli vykonávané údržbárske práce na zaistenie bezpečnosti banského diela.

5.2.5 Osobitné zásahy do zemskej kôry

V hodnotenom období neboli v úradnom obvode OBÚ v Banskej Bystrici vykonávané osobitné zásahy do zemskej kôry.

5.2.6 Ostatné činnosti vykonávané bankým spôsobom

V hodnotenom období organizácie realizovali vrtné práce pre ložiskový prieskum, inžiniersko-geologický prieskum, hydrogeologický prieskum, vrtanie studní a vrtanie vrtov pre tepelné čerpadlá.

Vrtné práce pre ložiskový prieskum v roku 2025 vykonávala spoločnosť GEOVRTY – DRILLROCK s.r.o. na geologickej úlohe „Geologický prieskum výhradných ložísk DP Lutíla I. a DP Bartošova Lehôtka II.

Inžiniersko-geologický prieskum a hydrogeologický prieskum v roku 2025 vykonávala organizácia HES – COMGEO, a.s., Banská Bystrica

Vrtanie studne na vodu v roku 2025 vykonávali organizácie GEP Vrty, s.r.o., Sliač, AQUAvrt, s.r.o., Sliač, VRTSTUDNE s.r.o., Detva, HES – COMGEO, a.s., Banská Bystrica, MARPAL, s.r.o. Kysucké Nové Mesto, Peter Kuric Detva

Vrtanie vrtov pre tepelné čerpadla v roku 2025 vykonávali organizácie MARPAL, s.r.o. Kysucké Nové Mesto a VRTY s.r.o., Nemšová.

V roku 2025 bolo v úradnom obvode Obvodného banského úradu v Banskej Bystrici odvrátaných pri:

- ložiskovom prieskume	823,0 metrov
- inžiniersko-geologickom a hydrogeologickom prieskume	467,0 metrov
- vrtaných studniach nad 30 metrov	2 100,0 metrov
- vrtaní vrtov pre tepelné čerpadlá	9 285,0 metrov
Spolu	12 675,0 metrov

postihnutému poskytnutá prvá pomoc a následne bol transportovaný na povrch bane, kde si ho prevzala posádka RLP.

HBZS Prievidza v priebehu roka 2024 na základe dohôd, zabezpečovala banskú záchrannú službu pre 17 organizácií v banskom rezorte, aj mimo rezortu baníctva. V úradnom obvode Obvodného banského úradu v Banskej Bystrici to boli napr. organizácie:

- Slovenská banská, spol. s r.o. Hodruša Hámre
- Kremnická banská spoločnosť, s.r.o. Kremnica
- ORTAC, s.r.o. Kremnica

6 BANÍCTVO A ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

6.1 Odvaly, výsyvky a odkaliská

V úradnom obvode bolo v roku 2025 evidovaných celkom 36 odvalov. V dobývacích priestoroch sa nachádza 21 činných odvalov a 7 činných odvalov mimo dobývacieho priestoru. Celkový plošný záber činných odvalov je 122,13 ha.

V úradnom obvode OBÚ v Banskej Bystrici boli v roku 2025 evidovaných celkom 13 odkalísk, z toho 7 v dobývacích priestoroch a 6 mimo dobývacích priestorov. OBÚ v Banskej Bystrici eviduje 9 činných odkalísk a 4 nečinné odkalíská.

6.2 Rekultivácia plôch

V roku 2025 bolo v rámci rekultivácie pozemkov dotknutých dôsledkami hlbinného dobývania výhradných ložísk hnedého uhlia organizáciou HBP, a.s., Prievidza realizované:

V DP Nováky :

- terénne úpravy v intraviláne obce Koš. V rámci týchto prác sa pokračovalo v hrubých terénnych úpravách poddolovaných pozemkov v oblasti nad 7. poľom bane Nováky. Bol navázaný výplňový materiál do poklesov po banskej činnosti a bola realizovaná konečná úprava povrchu rozprestretím ornice v oblasti medzi ulicami Nová a Víťazstva.
- terénne úpravy v lokalite bývalej jamy G..
- dokončenie rekonštrukcie miestnej komunikácie v obci Koš (ul. Hviezdoslavova)

V DP Cigeľ:

- terénne úpravy lesných pozemkov ovplyvnených banskou činnosťou v oblasti Kriškovčiek
- oprava prístupových komunikácií k Magurovej chate
- hrubé terénne úpravy lesných pozemkov v oblasti bývalej jamy 5 dotknutých zosuvom
- zabezpečené vypracovanie dokumentácie pre posúdenie vplyvov zmeny činnosti „odkaliská bane Cigeľ – možnosti ich začlenenia do prírodného prostredia“
- Uskutočnilo sa viacero obhliadok poškodených lesných ciest a lesných pozemkov vo viacerých lokalitách v extraviláne k. ú. Cigeľ. Na obhliadkach boli navrhnuté opatrenia na elimináciu nepriaznivých dopadov banskej činnosti na predmetné nehnuteľnosti. Navrhnuté opatrenia budú zrealizované v priebehu nasledujúceho obdobia.

V DP Handlová:

- navýšenie dvoch revízných šácht na Stabilizačnom násype v Handlovej (1x odvzdušňovacia, 1x drenážna) doplnením prefabrikovaných skruží
- dosypanie výplňového materiálu na vyrovnanie terénu v okolí revízných šácht na Stabilizačnom násype v Handlovej
- zabezpečenie podkladov k vypracovaniu projektovej dokumentácie „Stabilizačný násyp Handlová – zmena pred dokončením“.

6.3 Ochrana povrchu

V súvislosti s uskutočňovaním banskej činnosti alebo činnosti vykonávanej banským spôsobom, ktorej hlavným zámerom je získanie nerastu z ložiska je tiež dôležité zabezpečenie plnenia požiadaviek chránených záujmov jednotlivých subjektov, ktoré môžu byť na svojich právach alebo právom chránených záujmoch činnosťou dotknuté. Jednou z hlavných požiadaviek je to, aby sa umožnilo znovu zužitkovanie (rekultivácia) priestorov po vydobytom neraste. V tejto oblasti nedošlo v roku 2025 k podstatnejším zmenám. Pri postupnom povoľovaní v jednotlivých lokalitách boli riešené otázky súvisiace s ochranou poľnohospodárskeho a lesného pôdneho fondu. V predkladaných plánoch otvárania, prípravy a dobývania sú riešené tiež aj otázky súvisiace s ochranou vodných zdrojov, životného prostredia a iných verejných záujmov chránených osobitnými predpismi.